

Botanikiáda dostala opäť zelenú	2
Online, katolickenoviny.sk, 23. 6. 2022, 0:00	
ZÁKONNOSŤ A EFEKTIVITA TRESTNÉHO KONANIA S DÔRAZOM NA PRÍPRAVNÉ KONANIE	6
Online, uniba.sk, 23. 6. 2022, 7:56	
Tajuplné združenie Nufia vzniklo vraj ako pocta medvedici Ingrid, teraz ho ochranári a vedci prirovnávajú k Marcelovi Slávikovi	8
Online, e.dennikn.sk, 23. 6. 2022, 7:56	
New media laws could allow politicians to intervene more in output	26
Online, spectator.sme.sk, 23. 6. 2022, 13:42	
Zelený newsfilter: Čo by urobil s miliardou prorodinný ekológ	30
Online, e.dennikn.sk, 23. 6. 2022, 14:25	
Atestovaný patológ dostane v zahraničí rapídne vyšší plat ako u nás, hovorí lekár	48
Online, kosice.korzar.sme.sk, 23. 6. 2022, 20:50	
Ekonomický newsfilter: Matovič rozbil vlastnú koalíciu v čase, keď Slovensko najviac potrebuje pevnú vládu	58
Online, e.dennikn.sk, 24. 6. 2022, 4:43	

Botanikiáda dostala opäť zelenú [↗](#)

📅 23. 6. 2022, 0:00, Zdroj: [katolickenoviny.sk](https://www.katolickenoviny.sk) [↗](#), Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **UPJŠ**

Dosah: 410 GRP: 0,01 OTS: 0,00 AVE: 162 Eur

Hravá forma štúdia vie detí najviac zaujať. Projekt Botanikiáda je určený pre žiakov 5. ročníka základných škôl, aby vzbudil ich záujem o oblasť botaniky prostredníctvom súťaže.

Laura Hoľanová 23.06.2022

Žiaci na Botanikiáde riešia úlohy z botaniky hravou formou. Snímka: archív **UPJŠ** v Košiciach

Projekt vznikol pred trinástimi rokmi a od jeho prvej realizácie sa na ňom zúčastnilo vyše 2 100 piatakov a ich učiteľov biológie zo základných škôl Košického a Prešovského samosprávneho kraja.

Po uvoľnení protipandemických opatrení nastali opäť priaznivé podmienky na stretnutie v Botanickej záhrade Univerzity Pavla Jozefa Šafárika, kde v troch turnusoch 25. mája, 1. a 8. júna prebehlo regionálne kolo projektu.

„Prvé kolo v online forme sa uskutočňuje na základných školách, tento rok sa na ňom zúčastnilo 2 306 piatakov,“ informovala koordinátorka projektu Andrea Fridmanová.

„Dvaja žiaci z každej zaregistrovanej školy sa spolu s pedagógom môžu zúčastniť na regionálnom kole priamo v Košiciach. Tento rok prišlo 181 žiakov a 92 učiteľov.“

Účastníkom chceli predstaviť aj nový dendrologický náučný chodník, preto podtitul ročníka znie Spoznávam dreviny. Deti aj pedagógov čakal atraktívny program.

„Na šiestich stanovištiach areálu botanickej záhrady ich čakalo niekoľko problémových úloh. Neočakávali sme od nich encyklopedické vedomosti, zámerom bolo naučiť ich pozorovať okolie, čítať a bádať s porozumením a hlavne budovať si pozitívny vzťah k prírode,“ dopĺňa Andrea Fridmanová.

Pedagógovia sa z pripravených prezentácií dozvedeli viac o najnovších trendoch pri pestovaní rastlín, ochrane prírody a o nových poznatkoch v biológii.

Projekt zabezpečila Botanická záhrada **UPJŠ** z vlastných zdrojov a podpory partnerov. Každý rok tak zapája talentovaných žiakov v oblasti prírodných vied a ešte viac ich motivuje na štúdium danej problematiky.

Prístupnou formou ich informuje o význame rastlín, environmentálnych vplyvoch na ochranu a tvorbu životného prostredia a prostredníctvom týchto malých nadšencov botaniky posúva dané informácie medzi ich rovesníkov na základných školách.

Ďalším cieľom projektu je predstaviť aj pedagogickým pracovníkom zaujímavé vedecké poznatky, na ktorých botanická záhrada v rámci výskumu a vývoja participuje, a objasniť, ako ich využiť v praxi.

Vincent Hoľpit 23.06.2022

Extrémna krížová cesta je obeta, a kde je obeta, tam je aj láska. Aj keby zmenila život a pomohla len jedinému človeku, aj tak by stálo za to zorganizovať ju znovu.

Miroslava Gromanová 20.06.2022

Kn

Téma Reportáž Rozhovor Mladým Deťom Misie

Botanikiáda dostala opäť zelenú

Hravá forma štúdia vie detí najviac zaujať. Projekt Botanikiáda je určený pre žiakov 5. ročníka základných škôl, aby vzbudil ich záujem o oblasť botaniky prostredníctvom súťaže.

Laura Hofanová 23.06.2022

Žiaci na Botanikiáde riešia úlohy z botaniky hravou formou. Snímka: archív UPJŠ v Košiciach

Projekt vznikol pred trinástimi rokmi a od jeho prvej realizácie sa na ňom zúčastnilo vyše 200 piatakov a ich učiteľov biológie zo základných škôl Košického a Prešovského samosprávneho kraja.

Po uvoľnení protipandemických opatrení nastali opäť priaznivé podmienky na stretnutie v Botanickej záhrade Univerzity Pavla Jozefa Šafárika, kde v troch turnusoch 25. mája, 1. a 8. júna prebehlo regionálne kolo projektu.

„Prvé kolo v online forme sa uskutočňuje na základných školách, tento rok sa na ňom zúčastnilo 2 306 piatakov,“ informovala koordinátorka projektu Andrea Fridmanová.

„Dvaja žiaci z každej zaregistrovanej školy sa spolu s pedagógom môžu zúčastniť na regionálnom kole priamo v Košiciach. Tento rok prišlo 181 žiakov a 92 učiteľov.“

Účastníkom chceli predstaviť aj nový dendrologický náučný chodník, preto podtitul ročníka znie *Spoznávam dreviny*. Deti aj pedagógov čakal atraktívny program.

„Na šiestich stanovištiach areálu botanickej záhrady ich čakalo niekoľko problémových úloh. Neočakávali sme od nich encyklopedické vedomosti, zámerom bolo naučiť ich pozorovať okolie, čítať a bádať s porozumením a hlavne budovať si pozitívny vzťah k prírode,“ dopĺňa Andrea Fridmanová.

Pedagógovia sa z pripravených prezentácií dozvedeli viac o najnovších trendoch pri pestovaní rastlín, ochrane prírody a o nových poznatkoch v biológii.

Projekt zabezpečila Botanická záhrada UPJŠ z vlastných zdrojov a podpory partnerov. Každý rok tak zapája talentovaných žiakov v oblasti prírodných vied a ešte viac ich motivuje na štúdium danej problematiky.

Prístupnou formou ich informuje o význame rastlín, environmentálnych vplyvoch na ochranu a tvorbu životného prostredia a prostredníctvom týchto malých nadšencov botaniky posúva dané informácie medzi ich rovesníkov na základných školách.

Ďalším cieľom projektu je predstaviť aj pedagogickým pracovníkom zaujímavé vedecké poznatky, na ktorých botanická záhrada v rámci výskumu a vývoja participuje, a objasniť, ako ich využiť v praxi.

Súvisiace články

Miroslava Gromanová 20.06.2022

Vyvolení

Seriál o živote Ježiša, prerozprávajú z pohľadu ľudí, ktorí ho stretli, je vystavaný na faktoch zo Svätého písma a fikcii, ktorá reprezentuje to nevypovedané. Po úspešných dvoch sériách sa natáča už aj tretia.

Pavol Kall 17.06.2022

Stretnúť Ježiša a už nikdy naňho nezabudnúť

Oravské centrum mládeže sa nachádza v Ústí nad
Priehradou. Jeho počiatky siahajú do roku 2007,
keď bolo zriadené z rozhodnutia vtedajšieho
spišského biskupa Františka Tondru.

ZÁKONNOSŤ A EFEKTIVITA TRESTNÉHO KONANIA S DÔRAZOM NA PRÍPRAVNÉ KONANIE [📄](#)

📅 23. 6. 2022, 7:56, Zdroj: cdv.uniba.sk 📄, Sentiment: **Neutrálny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**

Dosah: 32 167 GRP: 0,71 OTS: 0,01 AVE: 946 Eur

Centrum ďalšieho vzdelávania Univerzita Komenského v Bratislave

Hlavné menu

O úroveň vyššie O CĎV Slovenčina ako cudzí jazyk Vzdelávanie pre verejnosť Vzdelávanie pedagógov Vzdelávanie krajanov Univerzita tretieho veku

ZÁKONNOSŤ A EFEKTIVITA TRESTNÉHO KONANIA S DÔRAZOM NA PRÍPRAVNÉ KONANIE

Dňa 30. júna 2022 Odborno – vedecká rozprava a okrúhly stôl zameraná na zlepšenie dodržiavania zákonnosti v prípravnom konaní a na jeho efektívnejší priebeh.

23. 06. 2022 07.56 hod.

Právnická fakulta Univerzity Komenského v Bratislave Vás v spolupráci s Právnickou fakultou **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Najvyšším súdom Slovenskej republiky, Generálnou prokuratúrou Slovenskej republiky a Slovenskou advokátskou komorou pozýva na odborno - vedeckú rozpravu a okrúhly stôl zameranú na zlepšenie dodržiavania zákonnosti v prípravnom konaní a na jeho efektívnejší priebeh.

Podujatie sa uskutoční 30.6.2022 od 9.00 v priestoroch Právnickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave (Amfiteáter, 2. poschodie).

Registrácia pre verejnosť

Verejnosť sa môže zúčastniť podujatia na mieste konania po prihlásení sa prostredníctvom registračného formulára. Po akceptovaní registrácie bude zaslaný na zadaný e-mail QR kód, ktorý účastník použije pri vstupe do budovy. Počet miest pre verejnosť je kapacitne limitovaný. Registrovať sa je možné do 28.6.2022.

Registračný formulár dostupný TU.

Live stream

Priebeh podujatia bude vysielaný naživo prostredníctvom aplikácie ZOOM.

Link na pripojenie TU.

[Centrum ďalšieho vzdelávania UK >](#)

< O ÚROVEŇ VYŠŠIE

O CĎV >

SLOVENČINA AKO CUDZÍ JAZYK >

VZDELÁVANIE PRE VEREJNOSŤ >

VZDELÁVANIE PEDAGÓGOV >

VZDELÁVANIE KRAJANOV >

UNIVERZITA TRETIETIEHO VEKU >

ZÁKONNOSŤ A EFEKTIVITA TRESTNÉHO KONANIA S DÔRAZOM NA PRÍPRAVNÉ KONANIE

Dňa 30.6.2022. Odborno – vedecká rozprava a okrúhly stôl zameraná na zlepšenie dodržiavania zákonnosti v prípravnom konaní a na jeho efektívnejší priebeh.

Právnická fakulta Univerzity Komenského v Bratislave Vás v spolupráci s 23. 06, 2022 07:56 hod.
Právnickou fakultou Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach,
Najvyšším súdom Slovenskej republiky, Generálnou prokuratúrou Slovenskej republiky a Slovenskou advokátskou komorou pozýva na **odbornu - vedeckú rozpravu a okrúhly stôl zameranú na zlepšenie dodržiavania zákonnosti v prípravnom konaní a na jeho efektívnejší priebeh.**

Podujatie sa uskutoční **30.6.2022 od 9.00** v priestoroch Právnickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave (Amfiteáter, 2. poschodie).

PROGRAM

Registrácia pre verejnosť

Verejnosť sa môže zúčastniť podujatia na mieste konania po prihlásení sa prostredníctvom registračného formulára. Po akceptovaní registrácie bude zaslaný na zadaný e-mail QR kód, ktorý účastník použije pri vstupe do budovy. Počet miest pre verejnosť je kapacitne limitovaný. **Registrovať sa je možné do 28.6.2022.**

Registračný formulár dostupný [TU](#).

Live stream

Priebeh podujatia bude vysielaný naživo. Bližšie informácie budú zverejnené.

Tajuplné združenie Nufia vzniklo vraj ako pocta medvedici Ingrid, teraz ho ochranári a vedci prirovnávajú k Marcelovi Slávikovi

23. 6. 2022, 7:56, Zdroj: e.dennikn.sk, Vydavateľ: N Press, s.r.o., Autor: Tomáš Grečko, Sentiment: Ambivalentný, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach
Dosah: 52 707 GRP: 1,17 OTS: 0,01 AVE: 1074 Eur

Fanúškovia diaľkového behu v horách, takzvaného ultratrailu, po rokoch pandémie opäť trénujú kondičku na preteky s názvom Východniarska stovka. No nakoniec je dosť možné, že sa si ju opäť nezabehnú. Dôvodom nebude vírus, ale tajuplné občianske združenie.

Tradičné bežecké podujatie Východniarska stovka musí čakať, či sa s námičkami neprihlási občianske združenie Nufia. To je účastníkom konania. Prednedávnom sa združeniu už podarilo zrušiť podobné podujatie – Nízkotatranskú stíhačku.

Nufia namietala, že pár desiatok bežcov a ich fanúškovia – väčšinou rodinní príslušníci – by mali negatívny vplyv na životné prostredie.

„Náš beh je špecifický. Bežci sú roztrúsení na vyše stokilometrovej trase. Beží sa väčšinou po turistických trasách mimo ochranných území. Štátna ochrana prírody s tým nemala problém,“ vysvetľuje bežecký a turistický nadšenec Belo Špišák, ktorý podujatie založil a svojpomocne organizuje niekoľko rokov. Pre miestne obce a prevádzky ide zase o rozvoj turizmu.

Aj keď registrácia na podujatie odštartovala, samotný štart pretekov je neistý. Belo Špišák možno bude musieť bežcom vracať symbolické štartovné. „Nufia robí zakaždým to isté. Vzniesie nejakú námietku v posledný deň, keď je to možné. Tá je väčšinou zamietnutá. No potom podá odvolanie, o ktorom bude musieť rozhodovať ministerstvo životného prostredia, a to trvá niekedy mesiace.“

Podobné podujatia sa nedajú len tak posúvať. „Ľudia to majú naplánované, niektorí si preto brali dovolenku, museli trénovať,“ vysvetľuje Špišák.

Takto to vyzerá na trati pretekov Východniarska stovka:

Foto – archív Bela Špišáka Foto – archív Bela Špišáka

Bežci však nie sú jediní, komu Nufia prekazila plány. Podobné skúsenosti majú dokonca aj uznávaní ochranári či dokonca biológovia, ktorí robia výskum v teréne. Nufia posielala námietky voči čomukoľvek, čo potrebuje povolenia alebo výnimky v rámci zákona o ochrane prírody.

Prečo je to problém: Zahŕtení úradníci nemajú čas poriadne sa zaoberať inými prípadmi, ktorých vplyvy na životné prostredie sú oveľa závažnejšie. Výsledok je ten, že Nufia síce v niektorých konaniach znechutí žiadateľov natoľko, že svoj zámer zrušia, no súčasne sú iné vážnejšie prípady posudzované narýchlo a povrchné.

V parlamente sa práve schvaľuje novela zákona, ktorá má obštrukciám a zahlcovaniu úradníkov zabrániť.

Prekážal im aj výskum, ktorý mal ochrániť žaby v meste[lock]

Ilustračné foto – Jumpstory.com

„Napadla viacero výskumov, ktoré sme riešili. Skúmali sme napríklad život obojživelníkov v mestskom prostredí. Potrebovali sme čipovať žaby v Košiciach. Je to neškodná výskumná metóda používaná všade vo svete,“ opisuje vedec Marcel Uhrin z Ústavu biologických a ekologických vied na **Univerzite Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**. Po peripetiách s Nufiou nakoniec výskum dokončili. „Na základe našich výsledkov mesto upravilo fontány, aby vyhovovali aj žabám.“

Uhrin je jedným z tých, ktorí prirovnali Nufiu k čudnému aktivistovi Marcelovi Slávikovi. Ten dáva pripomienky najmä k developerským projektom a zároveň od investorov žiada sponzorské. Podnikatelia mu často zaplatia, aby im dal pokoj.

Počínanie Nufie je však čudnejšie v tom, že si žiadne „výpalné“ za stiahnutie svojich pripomienok nepýta.

Čo sa jej však darí, je zahlcovať úradníkov na okresných úradoch a ministerstve životného prostredia podaniami, ktoré sú aj podľa tamjších úradníkov neodborne pripravené.

„Najčastejším ‚argumentom‘ v konaniach je výrok ‚nesúhlasíme‘,“ napísal odbor komunikácie ministerstva životného prostredia. Za posledné tri roky je vraj Nufia jedným z najčastejších účastníkov konaní. Len tento rok eviduje ministerstvo takmer štyridsať konaní a spisov spojených s týmto združením. Posudzovanie konaní majú pritom na pleciach dvaja zamestnanci a jedna osobitná komisia.

Nufia o sebe nechce veľa prezrádzať a články chce najskôr vidieť

Nufia využíva pri zasielaní pripomienok tú istú taktiku ako Marcel Slávik. Čaká do poslednej možnej chvíle a vtedy sa ozve.

„Ja som požiadal o udelenie výnimky, lebo som chcel pomáhať v odchyte a uspávaní chránených druhov živočíchov, ktoré sa zatúlajú do intravilánu obcí. Tie sa po uspaní odvážajú do prírody,“ opisuje Pavol Majko, riaditeľ Správy Tatranského národného parku (TANAP). „Keď sa to vďaka Nufii skončilo na rozkladovej komisii na ministerstve, povedal som si, že už na to nemám žalúdok, a stiahol som to.“

Riaditeľ Správy TANAP-u Pavol Majko. Foto N – Andrej Bán

Známe ochrannárske združenia, ako sú napríklad OZ Prales, WWF alebo Bratislavské ochrannárske združenie (BROZ), sa stali úspešnými aj vďaka tomu, že sa špecializujú na určité oblasti ochrany prírody. Napríklad mimovládne združenie Ochrana dravcov na Slovensku pokrýva chránené druhy dravých vtákov.

Čomu presne sa venuje OZ Nufia? Z verejne dostupných informácií sa toho o združení nedá veľa zistiť. Nufia nemá vlastný web, iba stránku na Facebooku, na ktorej o svojej činnosti informuje len minimálne. Väčšinu obsahu tvoria príspevky o týraní zvierat a poľovníckych praktikách.

Spolky na ochranu prírody sú zvyčajne rady, ak sa o ich činnosti píše v médiách, a samy sa im ozývajú. Naopak, získať akékoľvek stanovisko Nufie sa Denníku N podarilo až po niekoľkých týždňoch a s pomocou ľudí, ktorí sa poznajú s predsedníčkou združenia Máriou Barátiovou.

„Hlavným predmetom našej činnosti je ochrana prírody a krajiny a v zmysle tohto sa snažíme v rámci našich možností do tejto činnosti zapájať,“ odpísala Mária Barátiová emailom. „Nie je podľa nášho názoru možné uplatniť právo jednotlivca alebo malej skupiny ľudí na úkor práv ostatných občanov krajiny.“

Nufiu podľa nej tvorí okrem členskej základne aj sieť dobrovoľníkov, no informácie o nich nebude poskytovať. Dôvodom je podľa Barátiovej obava o ovplyvňovanie, „čo sme už v minulosti zaznamenali v prípade predsedu združenia“, čím mala zrejme na mysli samu seba.

Jediný web, na ktorom sa Nufia prezentuje, je profil na Facebooku. Reprofoto – N

Na otázku, prečo Nufia posielala svoje vyjadrenia a odvolania až v posledné možné dni, uviedla len to, že využívajú zákonné lehoty.

Dodala ešte, že ak má Denník N záujem zverejniť jej vyjadrenie, má jej predtým zaslať celý článok, aby si overila, či sa uverejnené vyjadrenia stotožňujú so zaslaným stanoviskom.

Žiadosti zaslať celý článok Denník N nevyhoveli. Vyjadrenie OZ Nufia však zverejňujeme celé na konci článku.

Kto je Mária Barátiová, predsedníčka Nufie

Rovnako záhadná ako celé občianske združenie je aj osoba jej predsedníčky Márie Barátiovej. Na webe je o nej jediná zmienka v článku na webe cas.sk z minulého roka, ktorý sa venuje útokom na zvieratá v Košiciach.

„Zranené a mŕtve holuby a krkavce našla členka občianskeho združenia SOS linka pre zvieratá v núdzi Mária Barátiová (60) ešte v decembri okolo frekventovaného nákupného centra. Keď našla mŕtve vtáky aj v januári, začalo to byť podozrivé a jedného zobrala na röntgen. S hrôzou zistila, že v tele sa nachádzajú náboje a broky.“

Údajná fotografia Márie Barátiovej v článku na webe denníka Nový čas. Reprofoto – N

Keď sa s pani Barátiovou snažil Denník N skontaktovať, podarilo sa to až cez ľudí, ktorí ju poznajú z jej dobrovoľníckej činnosti.

„Idem vás sklamať. O stretnutie pani Barátiová absolútne nestojí, má nejaké dôvody. Komunikuje len mailom,“ oznámila reportérovi Denníka N dlhoročná spolupracovníčka Márie Barátiovej, ktorá nechcela byť menovaná.

„Ja som sa snažil spojiť s pani Barátiovou, aby sme sa o jej pochybnostiach o našej akcii porozprávali. Posielal som jej správy na mobil aj cez Facebook a nechal na seba všetky kontakty. Ani si tie správy neprečítala,“ hovorí organizátor ultratrailového behu Belo Špišák.

„V rámci konania máme možnosť oboznámiť sa s podkladmi rozhodnutia, a preto nepovažujeme za potrebné komunikovať mimo konania s jedným z účastníkov konania,“ argumentuje Barátiová v stanovisku Denníku N.

Neochotu komunikovať priamo kompenzuje Mária Barátiová aktivitou na sociálnych sieťach. Využíva na to najmä svoj osobný verejný profil.

Za deň na ňom zdieľa niekedy aj desať príspevkov, nezriedka neskoro do noci. Ich hlavnou témou je podobne ako na profile samotného občianskeho združenia ochrana živočíchov.

Väčšina z príspevkov na jej profile ostáva bez reakcií. Výnimočne sa pod nimi objaví komentár od ľudí, ktorí podľa ich aktivity na sociálnych sieťach majú sklon šíriť konšpiračné informácie a dezinformácie.

Špeciálnu pozornosť vo svojich príspevkoch venuje Mária Barátiová medvedom.

„Zase ďalšie popravené medvede, z toho jedno mláďa. Ďalšie dve vraj ušli. A teraz čo, ŠOP-ka alebo poľovníci? Počkáte si na nich, keď sa vystrašené siroty vrátia za mamou, kde ju naposledy videli živú, a dorazíte ich? Aby netrpeli, však?! Najjednoduchšie riešenie, zabiť! Vidíš Ingrid, Tvoj smutný román má pokračovanie,“ píše v jednom zo statusov.

Ingrid je meno medvedice, ktorú pred niekoľkými rokmi usmrtili poľovníci pri Liptovskej Kokave. Dôvodom mala byť jej agresivita. Po medvedici ostali dve mláďatá a bol to jeden z prípadov, pri ktorom aj odborníci ako výskumník Marcel Uhrin vyslovili pochybnosti o tom, či bol postup Štátnej ochrany prírody adekvátny.

Podľa niektorých ľudí z okolia Márie Barátiovej to bol práve tento prípad, ktorý ju inšpiroval k založeniu občianskeho združenia Nufia. Aj v titulnej fotke na Facebooku má Nufia heslo „Medveď v mojom srdci – The Bear in my Heart“.

Medvedica Ingrid. Foto – TASR

Novela má pripraviť Nufiu, ale aj Slávika a ďalších o právomoc robiť obštrukcie

Skupina koalíčných poslancov predložila do Národnej rady Slovenskej republiky zákon, ktorý má podľa nich zabrániť „šikanóznym obštrukciám zo strany verejnosti“ a zrýchliť vydávanie povolení. Minulý týždeň vo štvrtok ju parlament hladko posunul do druhého čítania a je veľmi pravdepodobné, že ho poslanci aj schvália.

Novela má zmeniť tri kľúčové veci:

Na niektoré činnosti nebude nutné žiadať o povolenia, ak ide o súčasť už schváleného projektu.

Zaslanie námietok a rozpory k vydaným povoleniam nebude automaticky znamenať pozastavenie účinnosti rozhodnutia.

Pripomienky budú musieť byť vecné, nebude teda stačiť, ak účastník konania iba vyhlási, že s niečím nesúhlasí.

Nová legislatíva by v prípade definitívneho schválenia mohla byť účinná od 15. októbra.

Celé stanovisko OZ Nufia

Hlavným predmetom našej činnosti je ochrana prírody a krajiny a v zmysle tohto sa snažíme v rámci našich možností do tejto činnosti zapájať, o. i. aj našou účasťou v správnych konaniach, kde sa snažíme svojimi vyjadreniami, resp. odvolaniami proti rozhodnutiam orgánov ochrany prírody a krajiny znižovať negatívny vplyv udelených súhlasov a výnimiek zo Zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny na životné prostredie, najmä v lokalitách s vyšším stupňom ochrany, prípadne činnostiach, ktoré podľa nás môžu ovplyvniť kvalitu životného prostredia, nakoľko Ústava SR zaručuje všetkým občanom právo na priaznivé životné prostredie. Nie je, podľa nášho názoru, možné uplatniť právo jednotlivca alebo malej skupiny ľudí na úkor práv ostatných občanov krajiny.

Svoj záujem byť účastníkom v konkrétnom správnom konaní zasielame v rámci lehoty určenej orgánom ochrany prírody a krajiny, ktorý rozhoduje o vydaní, prípadne nevydaní súhlasu alebo výnimky na žiadosť žiadateľa rozhodnutím. Svoje prípadné vyjadrenie orgánu ochrany prírody a krajiny zasielame v rámci lehoty určenej týmto orgánom (tá býva v dĺžke 3 – 7 dní) a prípadné odvolanie proti rozhodnutiu orgánu ochrany prírody a krajiny zasielame v rámci zákonnej 15 dňovej lehoty.

V rámci konania máme možnosť oboznámiť sa s podkladmi rozhodnutia a preto nepovažujeme za potrebné komunikovať mimo konania s jedným z účastníkov konania, aj s prihliadnutím k skutočnosti, že sa domnievame, že všetci účastníci konania majú právo na rovnaké informácie, aby mohli k podkladom rozhodnutia, rovnakým pre všetkých účastníkov konania, zaujať zodpovedné stanovisko.

Naše OZ, tak ako aj množstvo iných OZ, má nielen svoju členskú základňu, ale aj spolupracovníkov – dobrovoľníkov, ktorí svojimi znalosťami a skúsenosťami pomáhajú v činnosti OZ. Bližšie údaje o nich neposkytujeme v záujme ochrany ich osobnosti a aj z dôvodu minimalizovania snahy o ovplyvnenie našich stanovísk v rámci správnych konaní prostredníctvom týchto osôb, čo sme už v minulosti zaznamenali v prípade predsedu združenia. Predpokladáme, že nie sme jediní, ktorí sa v rámci svojej činnosti v oblasti ochrany prírody a krajiny s určitým druhom nátlaku stretli.

Pokiaľ máte v úmysle zverejniť naše vyjadrenie, prosíme o zaslanie článku pred jeho zverejnením, aby sme si mohli overiť, či sa naše vyjadrenie uverejnené v článku stotožňuje s nami zaslaným vyjadrením a upraviť prípadné nezrovnalosti.

S pozdravom

Mária Barátiová – predseda združenia

NUFIA, Bankov č. 4089, 040 21 Košice

V koláži predsedníčka OZ Nufia Mária Barátiová (vľavo hore) a zástupcovia organizácií, ktorým napadla ich projekty. Vedec Marcel Uhrin (vpravo hore), ochranár Pavol Majko (vľavo dole) a turistický nadšenec Belo Špišák (vpravo dole). Koláž; N. Foto; reprofoto N/Nový čas, 2x N a Petra Sokolová

Autor: Tomáš Grečko

23. júna 2022 9:56 [Ochrana prírody](#) [Príroda](#) [Životné prostredie](#)

Tajuplné združenie Nufia vzniklo vraj ako pocta medvedici Ingrid, teraz ho ochranári a vedci prirovnávajú k Marcelovi Slávikovi

TOMÁŠ GREČKO

Zapnúť články e-mailom

FOTO Útoky na zvieratá v Košiciach pokračujú, novým terčom sa stalo vtáctvo: Neznámy strelec vyčíňal na zaľudnenom sídlisku

[Facebook](#) [Instagram](#)

Max 1007 Doba: 500, redbat

V koláži predsedníčka OZ Nufia Mária Barátiová (vľavo hore) a zástupcovia organizácií, ktorým napadla ich projekty. Vedec Marcel Uhrin (vpravo hore), ochranár Pavol Majko (vľavo dole) a turistický nadšenec Belo Spišák (vpravo dole). Koláž - N. Foto - reprofoto N/Nový čas, 2x N a Petra Sokolová

Fanúšikovia diaľkového behu v horách, takzvaného ultratrailu, po rokoch pandémie opäť trénujú kondičku na preteky s názvom Východniarska stovka. No nakoniec je dosť možné, že si ju opäť nezabehnú. Dôvodom nebude vírus, ale tajuplné občianske združenie.

Tradičné bežecké podujatie Východniarska stovka musí čakať, kým sa úradníci vyrovnajú s námietkami občianskeho združenia Nufia. To tvrdí, že pár desiatok bežcov a ich fanúšikovia – väčšinou rodinní príslušníci – by mali negatívny vplyv na životné prostredie.

„Náš beh je špecifický. Bežci sú roztrúsení na vyše stokilometrovej trase. Beží sa väčšinou po turistických trasách mimo ochranných území. Štátna ochrana prírody s tým nemala problém,“ vysvetľuje bežecký a turistický nadšenec Belo Spišák, ktorý podujatie založil a svojpomocne organizuje niekoľko rokov. Pre miestne obce a prevádzky ide zase o rozvoj turizmu.

[Aktivujte si Zelený newsfilter o klimatickej zmene, jej vplyve na ekonomiku a životný štýl. Posielame každý štvrtok.]

Aj keď registrácia na podujatie odštartovala, samotný štart pretekov je neistý. Belo Spišák možno bude musieť bežcom vracať symbolické štartovné. „Nufia robí zakaždým to isté. Vznesie nejakú námietku v posledný deň, keď je to možné. Tá je väčšinou zamietnutá. No potom podá odvolanie, o ktorom bude musieť rozhodovať ministerstvo životného prostredia a to trvá niekedy mesiace.“ Takto sa už Nufii

života jeho prostredkom, a to bola nielen fyzická. Takto sa už nikdy
podarilo zrušiť iný beh – Nízkotatranskú stíhačku.

Podobné podujatia sa nedajú len tak posúvať. „Ľudia to majú
naplánované, niektorí si preto brali dovolenku, museli trénovať,“
vysvetľuje Spišák.

Takto to vyzerá na trati pretekov Východniarska stovka:

Foto – archív Bela Spišáka

Foto – archív Bela Snišáka

Bežci však nie sú jediní, komu Nufia prekazila plány. Podobné skúsenosti majú dokonca aj uznávaní ochranári či dokonca biológovia, ktorí robia výskum v teréne. Nufia posielala námietky voči čomukolvek, čo potrebuje povolenia alebo výnimky v rámci zákona o ochrane prírody.

Prečo je to problém: Zahltení úradníci nemajú čas poriadne sa zaoberať inými prípadmi, ktorých vplyvy na životné prostredie sú oveľa závažnejšie. Výsledok je ten, že Nufia síce v niektorých konaniach znechutí žiadateľov natoľko, že svoj zámer zrušia, no súčasne sú iné vážnejšie prípady posudzované narýchlo a povrchné.

V parlamente sa práve schvaľuje novela zákona, ktorá má obštrukciám a zahlcovaniu úradníkov zabrániť.

Prekážal im aj výskum, ktorý mal ochrániť žaby v meste

Ilustračné foto – Jumpstory.com

„Napadla viacero výskumov, ktoré sme riešili. Skúmali sme napríklad život obojživelníkov v mestskom prostredí. Potrebovali sme čipovať žaby v Košiciach. Je to neškodná výskumná metóda používaná všade vo svete,“ opisuje vedec Marcel Uhrin z Ústavu biologických a ekologických vied na Univerzite Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach. Po peripetiách s Nufiou nakoniec výskum dokončili. „Na základe našich výsledkov mesto upravilo fontány, aby vyhovovali aj žabám.“

Uhrin je jedným z tých, ktorí prirovnali Nufiu k čudnému aktivistovi Marcelovi Slávikovi. Ten dáva pripomienky najmä k developerským projektom a zároveň od investorov žiada sponzorské. Podnikatelia mu často zaplatia, aby im dal pokoj.

Počínanie Nufie je však čudnejšie v tom, že si žiadne „výpalné“ za stiahnutie svojich pripomienok nepýta.

Čo sa jej však darí, je zahlcovať úradníkov na okresných úradoch a ministerstve životného prostredia podaniami, ktoré sú aj podľa tamojších úradníkov neodborne pripravené.

„Najčastejším ‚argumentom‘ v konaniach je výrok ‚nesúhlasíme,‘“ napísal odbor komunikácie ministerstva životného prostredia. Za posledné tri roky je vraj Nufia jedným z najčastejších účastníkov konaní. Len tento rok eviduje ministerstvo takmer štyridsať konaní a spisov spojených s týmto združením. Posudzovanie konaní majú pritom na pleciach dvaja zamestnanci a jedna osobitná komisia.

Nufia o sebe nechce veľa prezrádzať a články chce najskôr vidieť

Nufia využíva pri zasielaní pripomienok tú istú taktiku ako Marcel Slávik. Čaká do poslednej možnej chvíle a vtedy sa ozve.

„Ja som požiadal o udelenie výnimky, lebo som chcel pomáhať v odchyte a uspávaní chránených druhov živočíchov, ktoré sa zatúlajú do intravilánu obcí. Tie sa po uspaní odvážajú do prírody,“ opisuje Pavol Majko, riaditeľ Správy Tatranského národného parku (TANAP). „Keď sa to vďaka Nufii skončilo na rozkladovej komisii na ministerstve, povedal som si, že už na to nemám žalúdok, a stiahol som to.“

Riaditeľ Správy TANAP-u Pavol Majko. Foto N – Andrej Bán

Známe ochranárske združenia, ako sú napríklad OZ Prales, WWF alebo Bratislavské ochranárske združenie (BROZ), sa stali úspešnými aj vďaka tomu, že sa špecializujú na určité oblasti ochrany prírody. Napríklad mimovládne združenie Ochrana dravcov na Slovensku pokrýva chránené druhy dravých vtákov.

Čomu presne sa venuje OZ Nufia? Z verejne dostupných informácií sa toho o združení nedá veľa zistiť. Nufia nemá vlastný web, iba stránku na

Facebooku, na ktorej o svojej činnosti informuje len minimálne. Väčšinu obsahu tvoria príspevky o týraní zvierat a poľovníckych praktikách.

Spolky na ochranu prírody sú zvyčajne rady, ak sa o ich činnosti píše v médiách, a samy sa im ozývajú. Naopak, získať akékoľvek stanovisko Nufie sa Denníku N podarilo až po niekoľkých týždňoch a s pomocou ľudí, ktorí sa poznajú s predsedníčkou združenia Máriou Barátiovou.

„Hlavným predmetom našej činnosti je ochrana prírody a krajiny a v zmysle tohto sa snažíme v rámci našich možností do tejto činnosti zapájať,“ odpísala Mária Barátiová emailom. „Nie je podľa nášho názoru možné uplatniť právo jednotlivca alebo malej skupiny ľudí na úkor práv ostatných občanov krajiny.“

Nufiu podľa nej tvorí okrem členskej základne aj sieť dobrovoľníkov, no informácie o nich nebude poskytovať. Dôvodom je podľa Barátiovej obava o ovplyvňovanie, „čo sme už v minulosti zaznamenali v prípade predsedu združenia“, čím mala zrejme na mysli samu seba.

Medved' v mojom Srdci
The Bear in my Heart

Nufia OZ Pridať priateľa Správa

Príspevky Informácie Priatelia Fotky Videá Nahrávanie sa Viac

Úvod

- Pracuje v: NUFIA
- Žije v: Košice, Slovakia
- Rodné mesto: Košice, Slovakia
- 3 sledovateľov

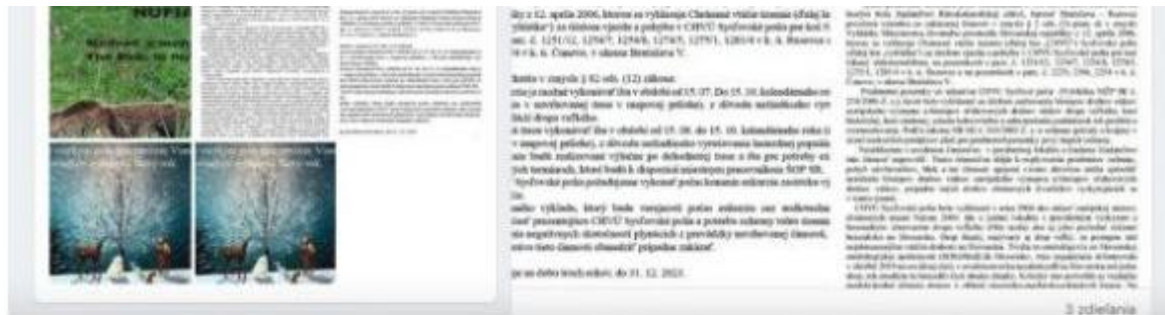
Fotky [Zobrazit všetky fotky](#)

Príspevky Filtro

Nufia OZ
19. júna o 10:58

Drop alebo koč fahany elektromobilom v ChVU Syslovské poľa?

Pred rokom sme sa zúčastnili správneho konania, v ktorom žiadal žiadateľ o výnimku na vjazd a pohyb pre koč fahany elektromobilom v Chránenom vláčom území Syslovské poľa. Jediným účastníkom konania, okrem žiadateľa, bolo naše OZ. Proti rozhodnutiu Dinesného úradu Bratislava, ktorý túto výnimku povolil, sme sa odvolali. Odvolanie sme poslali maľom a dodatočne cez elektronickú schránku. Mailové odvolanie nám nebol... [Zobrazit viac](#)

Jediný web, na ktorom sa Nufia prezentuje, je profil na Facebooku. Reprofoto – N

Na otázku, prečo Nufia posielala svoje vyjadrenia a odvolania až v posledné možné dni, uviedla len to, že využívajú zákonné lehoty.

Dodala ešte, že ak má Denník N záujem zverejniť jej vyjadrenie, má jej predtým zaslať celý článok, aby si overila, či sa uverejnené vyjadrenia stotožňujú so zaslaným stanoviskom.

Žiadosti zaslať celý článok Denník N nevyhoveli. Vyjadrenie OZ Nufia však zverejňujeme celé na konci článku.

Kto je Mária Barátiová, predsedníčka Nufie

Rovnako záhadná ako celé občianske združenie je aj osoba jej predsedníčky Márie Barátiovej. Na webe je o nej jediná zmienka v článku na webe cas.sk z minulého roka, ktorý sa venuje útokom na zvieratá v Košiciach.

„Zranené a mŕtve holuby a krkavce našla členka občianskeho združenia SOS linka pre zvieratá v núdzi Mária Barátiová (60) ešte v decembri okolo frekventovaného nákupného centra. Keď našla mŕtve vtáky aj v januári, začalo to byť podozrivé a jedného zobrala na röntgen. S hrôzou zistila, že v tele sa nachádzajú náboje a broky.“

04.02.2021 15:00 | Tip od Vás | Slovensko

FOTO Útoky na zvieratá v Košiciach pokračujú,

novým tercom sa stalo vtáčstvo: Neznámy strelec vyčíňal na zaľudnenom sídlisku

Máte tip? [Dajte nám vedieť](#)

Pani Mária ukazuje na miesto, kde našla zraneného i mŕtveho holuba. Rovno pri obchodnom centre a pri panelákoch.
Zdroj: Patrik Struk, Nový čas

Údajná fotografia Márie Barátiovej v článku na webe denníka Nový čas. Reprofoto – N

Keď sa s pani Barátiovou snažil Denník N skontaktovať, podarilo sa to až cez ľudí, ktorí ju poznajú z jej dobrovoľníckej činnosti.

„Idem vás sklamať. O stretnutie pani Barátiová absolútne nestojí, má nejaké dôvody. Komunikuje len mailom,“ oznámila reportérovi Denníka N dlhoročná spolupracovníčka Márie Barátiovej, ktorá nechcela byť menovaná.

„Ja som sa snažil spojiť s pani Barátiovou, aby sme sa o jej pochybnostiach o našej akcii porozprávali. Posielal som jej správy na mobil aj cez Facebook a nechal na seba všetky kontakty. Ani si tie správy neprečítala,“ hovorí organizátor ultratrailového behu Belo Spišák.

„V rámci konania máme možnosť oboznámiť sa s podkladmi rozhodnutia, a preto nepovažujeme za potrebné komunikovať mimo

konania s jedným z účastníkov konania," argumentuje Barátiová v stanovisku Denníku N.

Neochotu komunikovať priamo kompenzuje Mária Barátiová aktivitou na sociálnych sieťach. Využíva na to najmä svoj osobný verejný profil.

Za deň na ňom zdieľa niekedy aj desať príspevkov, nezriedka neskoro do noci. Ich hlavnou témou je podobne ako na profile samotného občianskeho združenia ochrana živočíchov.

Väčšina z príspevkov na jej profile ostáva bez reakcií. Výnimočne sa pod nimi objaví komentár od ľudí, ktorí podľa ich aktivity na sociálnych sieťach majú sklon šíriť konšpiračné informácie a dezinformácie.

Špeciálnu pozornosť vo svojich príspevkoch venuje Mária Barátiová medveďom.

„Zase ďalšie popravené medvede, z toho jedno mláďa. Ďalšie dve vraj ušli. A teraz čo, ŠOP-ka alebo poľovníci? Počkáte si na nich, keď sa vystrašené sirotky vrátia za mamou, kde ju naposledy videli živú, a dorazíte ich? Aby netrpeli, však?! Najjednoduchšie riešenie, zabiť! Vidíš Ingrid, Tvoj smutný román má pokračovanie," píše v jednom zo statusov.

Ingrid je meno medvedice, ktorú pred niekoľkými rokmi usmrtili poľovníci pri Liptovskej Kokave. Dôvodom mala byť jej agresivita. Po medvedici ostali dve mláďatá a bol to jeden z prípadov, pri ktorom aj odborníci ako výskumník Marcel Uhrin vyslovili pochybnosti o tom, či bol postup Štátnej ochrany prírody adekvátny.

Podľa niektorých ľudí z okolia Márie Barátiovej to bol práve tento prípad, ktorý ju inšpiroval k založeniu občianskeho združenia Nufia. Aj

v titulnej fotke na Facebooku má Nufia heslo „Medveď v mojom srdci – The Bear in my Heart“.

Medvedica Ingrid. Foto – TASR

Novela má pripraviť Nufiu, ale aj Slávika a ďalších o právomoc robiť obštrukcie

Skupina koalíčných poslancov predložila do Národnej rady Slovenskej republiky zákon, ktorý má podľa nich zabrániť „šikanóznym obštrukciám zo strany verejnosti“ a zrýchliť vydávanie povolení. Minulý týždeň vo štvrtok ju parlament hladko posunul do druhého čítania a je veľmi pravdepodobné, že ho poslanci aj schvália.

Novela má zmeniť tri kľúčové veci:

- Na niektoré činnosti nebude nutné žiadať o povolenia, ak ide o súčasť už schváleného projektu.
- Zaslanie námietok a rozpory k vydaným povoleniam nebude automaticky znamenať nozastavenie účinnosti rozhodnutia.

- Pripomienky budú musieť byť vecné, nebude teda stačiť, ak účastník konania iba vyhlási, že s niečím nesúhlasí.

Nová legislatíva by v prípade definitívneho schválenia mohla byť účinná od 15. októbra.

Celé stanovisko OZ Nufia

Hlavným predmetom našej činnosti je ochrana prírody a krajiny a v zmysle tohto sa snažíme v rámci našich možností do tejto činnosti zapájať, o. i. aj našou účasťou v správnych konaniach, kde sa snažíme svojimi vyjadreniami, resp. odvolaniami proti rozhodnutiam orgánov ochrany prírody a krajiny znižovať negatívny vplyv udelených súhlasov a výnimiek zo Zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny na životné prostredie, najmä v lokalitách s vyšším stupňom ochrany, prípadne činnostiach, ktoré podľa nás môžu ovplyvniť kvalitu životného prostredia, nakoľko Ústava SR zaručuje všetkým občanom právo na priaznivé životné prostredie. Nie je, podľa nášho názoru, možné uplatniť právo jednotlivca alebo malej skupiny ľudí na úkor práv ostatných občanov krajiny.

Svoj záujem byť účastníkom v konkrétnom správnom konaní zasielame v rámci lehoty určenej orgánom ochrany prírody a krajiny, ktorý rozhoduje o vydaní, prípadne nevydaní súhlasu alebo výnimky na žiadosť žiadateľa rozhodnutím. Svoje prípadné vyjadrenie orgánu ochrany prírody a krajiny zasielame v rámci lehoty určenej týmto orgánom (tá býva v dĺžke 3 – 7 dní) a prípadné odvolanie proti rozhodnutiu orgánu ochrany prírody a krajiny zasielame v rámci zákonnej 15 dňovej lehoty.

v rámci konania máme možnosť oboznámiť sa s podkladmi rozhodnutia a preto nepovažujeme za potrebné komunikovať mimo konania s jedným z účastníkov konania, aj s prihliadnutím k skutočnosti, že sa domnievame, že všetci účastníci konania majú právo na rovnaké informácie, aby mohli k podkladom rozhodnutia, rovnakým pre všetkých účastníkov konania, zaujať zodpovedné stanovisko.

Naše OZ, tak ako aj množstvo iných OZ, má nielen svoju členskú základňu, ale aj spolupracovníkov – dobrovoľníkov, ktorí svojimi znalosťami a skúsenosťami pomáhajú v činnosti OZ. Bližšie údaje o nich neposkytujeme v záujme ochrany ich osobnosti a aj z dôvodu minimalizovania snahy o ovplyvnenie našich stanovísk v rámci správnych konaní prostredníctvom týchto osôb, čo sme už v minulosti zaznamenali v prípade predsedu združenia.

Predpokladáme, že nie sme jediní, ktorí sa v rámci svojej činnosti v oblasti ochrany prírody a krajiny s určitým druhom nátlaku stretli.

Pokiaľ máte v úmysle zverejniť naše vyjadrenie, prosíme o zaslanie článku pred jeho zverejnením, aby sme si mohli overiť, či sa naše vyjadrenie uverejnené v článku stotožňuje s nami zaslaným vyjadrením a upraviť prípadné nezrovnalosti.

S pozdravom

Mária Barátiová – predseda združenia

NUFIA, Bankov č. 4089, 040 21 Košice

Máte pripomienku alebo ste našli chybu? Prosíme, napíšte na pripomienky@dennikn.sk.

ZDIELAŤ ODOMKNÚŤ ČITAŤ NESKÔR

New media laws could allow politicians to intervene more in output [↗](#)

📅 23. 6. 2022, 13:42, Zdroj: spectator.sme.sk [↗](#), Vydavateľ: Petit Press, a.s., Sentiment: Ambivalentný, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Pavol Jozef Šafárik University in Košice, Pavol Jozef Šafárik University in Košice

Dosah: 16 620 GRP: 0,37 OTS: 0,00 AVE: 567 Eur

Media ownership and funding should also become more transparent.

Slovak politicians could seriously imperil the freedom to inform following the adoption of new media legislation, which includes the extended right of reply.

The Slovak parliament approved new laws affecting media services and publishers on June 22. The bills were submitted by the Culture Ministry.

A new law on media services will replace existing laws on broadcasting and retransmission, and on digital broadcasting. Its biggest change concerns the regulation of video-sharing platforms.

MPs also passed a law on publishers, albeit with several changes. It will come into force in August.

New legislation should also bring more transparency to media funding and ownership.

Journalists and media experts gave a cautious welcome to the draft laws when they were originally presented to parliament.

"The media environment has significantly changed in the past two decades but media legislation in Slovakia has not reacted to these changes, or has done so only partly and insufficiently. A comprehensive reform of media law is justified," Marián Gladiš, media analyst at **Pavol Jozef Šafárik University in Košice**, told The Slovak Spectator in December last year.

The main worry was that politicians would attempt to propose changes during the parliamentary reading.

Right of reply extended

One possible change that was rumoured concerned the so-called "right of reply" for politicians. This requires media outlets to publish prominent responses from people who object to reporting that they feel affects their "privacy, honour or dignity", and subjects the outlets to potential fines if they fail to do so.

Such a right for public officials, including politicians, was first introduced under the first government of Robert Fico back in 2008, then cancelled by the Radičová government in 2011. Fico's Smer party decided to reintroduce the right of reply for politicians in 2019, a year after the murder of journalist Ján Kuciak. It applies only to statements of fact, not opinions.

With the new legislation, the right of reply – now called the "right of statement" (právo na vyjadrenie) – will also apply to "subjective judgements" that could arise from statements of fact published in the media. In the original draft media laws, it was only possible to deny, clarify or explain statements of fact.

Politicians and other public officials will be allowed to exercise the right following a change by two coalition parties, OĽaNO and Sme Rodina, during the reading process in parliament.

The right of reply will also now apply to news websites.

Media register to be created

The new legislation also orders the Culture Ministry to create a register for media.

The ministry will also have the right to remove a medium, offline or online, from the register if it is financed by someone who appears on the EU's or the UN's sanctions lists.

All media will also have to be added to the already existing register of public partners regardless of whether they do business with the state or not.

MPs should have voted on the laws last month, but the coalition parties failed to reach agreement on the drafts at that time.

Autor: Compiled by Spectator staff

Spectacular Slovakia travel guide: Live your own story of Slovakia.

23. Jun 2022 at 13:42 | Premium content

New media laws could allow politicians to intervene more in output

The newly approved legislation should also make media ownership more transparent.

Compiled by Spectator staff

+ SUBSCRIBE AUTHOR

Culture Minister Natália Milosová of OĽaNO on June 22, 2022. (Source: TASR - Martin Baumgart)

Font size: A⁻ | A⁺

COMMENTS DISABLED

The Slovak parliament has approved new legislation affecting media services and publishers. The bills were submitted by the Culture Ministry.

A new law on media services will replace existing laws on broadcasting and retransmission, and on digital broadcasting. Its biggest change concerns the regulation of video-sharing platforms.

MPs also passed a law on publishers, albeit with several changes. It will come into force in August.

New legislation should also bring more transparency to media funding and ownership.

Journalists and media experts gave a cautious welcome to the draft laws when they were originally presented to parliament.

"The media environment has significantly changed in the past two decades but media legislation in Slovakia has not reacted to these changes, or has done so only partly and insufficiently. A comprehensive reform of media law is justified," Marián Gladiš, media analyst at Pavol Jozef Šafárik University in Košice, told The Slovak Spectator in December last year.

The main worry was that politicians would attempt to propose changes during the parliamentary reading.

Right of reply extended

One possible change that was rumoured concerned the so-called "right of reply" for politicians. This requires media outlets to publish prominent responses from people who object to reporting that they feel affects their "privacy, honour or dignity", and subjects the outlets to potential fines if they fail to do so.

Such a right for public officials, including politicians, was first introduced

24 hours 3 days 7 days

1. Slovakia donates attack helicopters to Ukraine
2. Slovakia's defence department faced a large-scale cyber attack
3. Bear attacks spread fear, prompt protests
4. Where to cool down in Bratislava
5. Young people in Slovakia struggling to afford homes
6. The band's top Spotify song is political, but many think it's a drinking song
7. Russia curbs gas to Slovakia, catastrophe not imminent
8. Slovakia's most beautiful meadow is in Kysuce
9. News digest: Young Slovaks struggling to leave family home
10. News digest: How Soviet troops left Czechoslovakia

SERVICES AND PUBLICATIONS

- TRAVEL GUIDES
- BRATISLAVA
- COLLEGE
- ONLINE DIRECTORY
- INVESTMENT GUIDE
- E-SHOP
- RANKINGS
- CAREER GUIDE
- SUBSCRIPTION
- MONITORING
- NEWSLETTER
- TRAVEL PODCAST

ADVERTISEMENT

- PROFESSIONALS in Slovakia
- LAW FIRMS IN SLOVAKIA
- Who's who: Law firms
- Who's who: HR companies

under the first government of Robert Fico back in 2008, then cancelled by the Radičová government in 2011. Fico's Smer party decided to reintroduce the right of reply for politicians in 2019, a year after the murder of journalist Ján Kuciak. It applies only to statements of fact, not opinions.

With the new legislation, the right of reply - now called the "right of statement" (právo na vyjadrenie) - will also apply to "subjective judgements" that could arise from statements of fact published in the media. In the original draft media laws, it was only possible to deny, clarify or explain statements of fact.

Politicians and other public officials will be allowed to exercise the right following a change by two coalition parties, OĽaNO and Sme Rodina, during the reading process in parliament.

The right of reply will also now apply to news websites.

Media register to be created

The new legislation also orders the Culture Ministry to create a register for media.

The ministry will also have the right to remove a medium, offline or online, from the register if it is financed by someone who appears on the EU's or the UN's sanctions lists.

All media will also have to be added to the already existing register of public partners regardless of whether they do business with the state or not.

MPs should have voted on the laws last month, but the coalition parties failed to reach agreement on the drafts at that time.

Thank you for being our subscriber. Your subscription helps us to bring news about Slovakia, in English, you can trust.

 Compiled by Spectator staff [+ SUBSCRIBE AUTHOR](#)

Send this article by email [COMMENTS DISABLED](#)

Top stories

Trust in media all time low in Slovakia, says new Reuters report

Slovakia is at the bottom of 46 countries.
Compiled by Spectator staff · 22 Jun

MPs override presidential veto: Matovič's package sails through parliament again

Coalition MPs in conflict after the law was passed with the help of the far right.
Compiled by Spectator staff · 20 h

First step: Rokoš

Rokoš is like a stranger, a hidden gem, waiting to be discovered.
20 Jun

Changing public's perception of the judiciary will take a really long time, says minister

Mária Kolíková says the potential savings from her court reforms seem of little interest to coalition partners.
Michaela Terentová · 20 Jun

Other webpages: [Post.sk](#) [Sme.sk](#) [Pest Academy](#) [SME v škole](#) [Privacy Policy](#)
© Copyright 2015-2022 | The Rock, s.r.o., Pest Press, a.s.

Zelený newsfilter: Čo by urobil s miliardou prorodinný ekolog

📅 23. 6. 2022, 14:25, Zdroj: e.dennikn.sk , Vydavateľ: N Press, s.r.o., Autor: Tomáš Grečko, Sentiment: Ambivalentný, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Dosah: 52 707 GRP: 1,17 OTS: 0,01 AVE: 1074 Eur

Záleží nám na tom, aby bol pre vás čas, ktorý venujete Zelenému newsfilteru, strávený čo najužitočnejšie. Preto ho chceme stále vylepšovať. Po tom, čo dočítate dnešné vydanie, vyplňte, prosím tento krátky dotazník .

Keďže je teraz moderné diskutovať o tom, ako pomôcť rodine, pripája sa svojou troškou aj Zelený newsfilter. Rady, ako použiť miliardu eur ročne z takzvaného prorodinného balíka, pritom vôbec nemyslíme len ako nejaké slovné cvičenie.

Ak Ústavný súd zákon vráti, Slovensko bude mať aj príležitosť debatovať o tom, čo všetko by sa dalo za rovnaké, alebo aj menšie peniaze urobiť, aby sa pomohlo nielen rodinám a deťom, ktoré to potrebujú, ale súčasne aj krajine, v ktorej žijú.

6 odporúčaní Zeleného newsfiltera:

Ak by sa peniaze použili na skvalitnenie školstva, má to zmysel aj z environmentálneho pohľadu. Ak sa totiž dnešné deti už v škole nenaučia rozumieť klimatickej kríze, v dospelosti budú horšie pripravené čeliť tomu, čo ich čaká. A nebudú schopné hľadať riešenia, ako z toho von. Posilniť treba najmä odbornosť učiteľov fyziky, chémie, biológie či geografie.

Špeciálna pozornosť by sa mala venovať fyzickej príprave detí. Už dnes je totiž ľudské telo vystavené zvýšenej záťaži počas dlhotrvajúcich období s tropickými teplotami. Takýchto dní bude ešte viac.

Viac lekárov a fungujúce zdravotníctvo si vyžiada nárast počtu alergií, vírusových a srdcovocievnych ochorení. Počas búrok, záplav a požiarov dostanú zabráť jednotky intenzívnej medicíny.

Slovensko už nie je schopné znížiť emisie skleníkových plynov bez miliardových investícií. Ďalšie odkladanie dekarbonizácie priemyslu, pomalý nástup elektromobility a plytvanie energiami vytvárajú dlh, ktorý sa prenáša na budúcu generáciu.

Zelené projekty spravidla najviac pomáhajú najchudobnejším. Príkladom je komplexná obnova starých domov, ktorá znižuje energetickú chudobu, znižuje množstvo dymu z vykurovania, a tým aj zdravie miestnych obyvateľov.

V neposlednom rade Slovensko trpí nedostatkom kvalitných úradníkov, ktorí dokážu štát podržať v krízových časoch. Klimatická kríza tu pritom s nami ostane desaťročia.

Zelený newsfilter každý štvrtok komentuje najdôležitejšie správy o klimatickej zmene, životnom prostredí a ich vplyve na ekonomiku a životný štýl.

Dnešné vydanie zostavili reportéri Denníka E Karolína Kiripolská a Tomáš Grečko. Má 1 800 slov , ktoré si stihnete prečítať za 7 a pol minúty .

1. S medveďom v lese treba počítať, patrí tam viac než človek[lock][lock e]

V posledných týždňoch to opticky vyzerá tak, že incidentov medzi človekom a medveďom pribúda. Tvrdé dáta tomu zatiaľ nenasvedčujú, no času je ešte dosť a do konca roka sa môže počet incidentov zvýšiť.

Aká je zatiaľ štatistika: Od začiatku tohto roka napadli a zranili medvede na Slovensku šesť ľudí. V piatich prípadoch išlo o medvedice s mláďatami, v šiestom útočil medveď alebo medvedica bez mláďat. Všetky tohtoročné útoky sa odohrali v hlbokom lese alebo v mladine neďaleko obcí, ani v jednom prípade medveď neprišiel za nezabezpečenými odpadkami alebo do intravilánu obcí.

Všeličo sa zmenilo: Dôvodov, prečo by mohlo k stretom dochádzať častejšie, je podľa odborníkov niekoľko.

Cez pandémiu si veľa ľudí zvyklo chodiť do slovenských lesov. Toto správanie mohlo niektorým ľuďom ostať, ďalší volia dovolenku na Slovensku z finančných dôvodov.

V dôsledku klimatickej zmeny, ktorá predĺžila vegetačné obdobie, majú medvedice už teraz viac mláďat. Onedlho nebudú potrebovať ani zaľahnúť na zimný spánok.

Z toho istého dôvodu – klimatickej zmeny, a tým aj teplejšieho počasia – sa predlžuje aj letná turistická sezóna v horách.

Ak je v lese väčší pohyb turistov aj viac medveďov, je úplne normálne, že štatisticky dôjde aj k častejším stretom.

Šelmy uprostred prírody sú normálna vec: S pohybom v prírode sa spája aj možnosť stretu so zvieratám, v najnepravdepodobnejšom prípade aj s medveďom. Šanca je veľmi nízka, no je tu vždy. Je to normálne všade vo svete, kde sa človek snaží zachovať divokú prírodu. V amerických národných parkoch majú pumy, v Afrike levy, v Ázii tigre a v Južnej Amerike jaguáre a anakondy.

Zvieratá nevedia, kde sa končí rezervácia: To, že na Slovensku prekročia jeho hranice, je aj dôsledkom toho, že sú vyhlásené na malých a rozdrobených územiach. „Rezervácie sú často veľmi malé a vedú cez ne aj turistické chodníky,” vysvetľuje Michal Kalaš, riaditeľ Správy Národného parku Malá Fatra a odborník na veľké šelmy.

Viac o téme:

Ľudia na proteste žiadali regulovať medvede, ministerstvo posilňuje zásahový tím o poľovníkov

Zimný spánok medved'ov môže byť čoskoro minulosťou, vraví odborník na veľké šelmy

2. Jednoduchý recept na zníženie emisií Slovenska je modernizácia alebo zatvorenie oceliarní

U. S. Steel Košice. Ilustračné foto N – Tomáš Benedikovič

Najnovšia analýza Útvaru hodnoty za peniaze (ÚHP), konzultačnej spoločnosti Boston Consulting Group a Inštitútu environmentálnej politiky zrejme zvýši tlak na košické oceliarnie U. S. Steel, aby sa pustili čo najskôr do modernizácie svojej výroby.

Čo zisťovali: Analytici sa pozreli na opatrenia, ktoré môže Slovensko spraviť, aby splnilo záväzok znížiť za osem rokov emisie skleníkových plynov minimálne o 55 percent oproti roku 1990.

Pri každom opatrení analyzovali dva parametre – o koľko by sa ním dali znížiť emisie skleníkových plynov a koľko by to stálo. Z takmer šesťdesiatich spôsobov, ako znížiť emisie, vytŕčajú v analýze tri a všetky sa týkajú košickej dcéry amerických železiarní.

Čím sú košické oceliarnie výnimočné: Najviac emisií skleníkových plynov v celej krajine produkujú pece na železnú rudu v košických oceliarniach U. S. Steel. Ide zhruba o každú piatu molekulu skleníkových plynov pôvodom zo Slovenska. Možnosti na ekologizáciu súčasnej technológie sa vyčerpali. Ďalším krokom na zníženie uhlíkovej stopy je prechod na oblúkové pece, ktoré nespáliažujú koks, ale používajú elektrinu.

Prečo je to dôležité: Vďaka ÚHP už vieme, ktoré opatrenie bude mať aký efekt a koľko to bude stáť. Dá sa tak lepšie vyhodnotiť, či sa štátu oplatí, aby spolufinancoval modernizáciu košickej fabriky.

Ako prvý o tejto možnosti hovoril minister financií Igor Matovič (OĽaNO). Pred rokom preto dokonca letel v máji na rokovanie do centrály U. S. Steelu v Pittsburghu. Hovorilo sa aj o možnosti, že štát získa v oceliarniach rovno podiel.

Matovič sa však od návratu z Ameriky v prípade oceliarní neangažoval. Tie medzčasom potvrdili, že hľadajú partnera na ekologizáciu svojej výroby.

Zložitejšia alternatíva: S rovnakým efektom na zníženie emisií by sa dalo urobiť 33 menších opatrení. Pri viacerých z nich sú dokonca náklady za ušetrenú tonu emisií negatívne. To znamená, že ušetrené peniaze sú väčšie než cena za zavedenie opatrenia. Typický príklad je nákup používania elektromobilu.

Háčik v prípade plánu B je v tom, že zavedenie týchto opatrení si vyžaduje veľkú ochotu politikov, úradníkov a koordináciu ministerstiev. To je pri súčasnom stave koalície ťažko predstaviteľné. V komentári to naznačujú aj samotní analytici.

Najdrahšia alternatíva: Pustiť sa do všetkého. V takom prípade by sa však účet za opatrenia v najbližších ôsmich rokoch vyšplhal poriadne vysoko.

Náklady na modernizáciu oceliarní sú podľa U. S. Steelu 1,3 miliardy eur.

Realizácia 33 menších opatrení sa odhaduje na 2,6 miliardy eur.

Maximalistický variant vrátane nasadenia technológie zachytávania uhlíka (CCS) nacenili analytici na 13,5 miliardy eur.

Radikálna alternatíva: Oceliarnie zatvoriť. To je však ekologické len vtedy, ak oceľ v Únii nebude chýbať. V tretích krajinách totiž na jej výrobu platia nižšie environmentálne štandardy. Presúvaním výroby za hranice EÚ a následným dovozom by sa tak emisie skleníkových plynov zvýšili.

3. Čudné združenie Nufia vzniklo na ochranu prírody a potom sa stalo nočnou morou ochranárov

Foto – archív Bela Špišáka

Ochranári a organizátori drobných športových podujatí v prírode hovoria o „postrachu”, úradníci o „šikane”. Reč je o aktivitách tajuplného občianskeho združenia Nufia, ktoré využíva systém podávania námietok na blokovanie aktivít vedcov, ochranárov a športovcov.

Tri príklady toho, čo robí Nufia:

Tradičné ultra bežecké podujatie Východniarska stovka musí čakať, či sa s námičkami neprihlási občianske združenie Nufia. To je účastníkom konania. Prednedávnom sa združeniu už podarilo zrušiť podobné podujatie – Nízkotatranskú stíhačku. Nufia namietala, že pár desiatok bežcov a ich fanúšikovia – väčšinou rodinní príslušníci – by mali negatívny vplyv na životné prostredie. Na fotke vyššie je ukážka toho, ako to vyzerá na ultra trailovom behu – posúďte sami.

„[Nufia] napadla viacero výskumov, ktoré sme riešili. Skúmali sme napríklad život obožiteľníkov v mestskom prostredí. Potrebovali sme čipovať žaby v Košiciach. Je to neškodná výskumná metóda používaná všade vo svete,” opisuje vedec Marcel Uhrin z Ústavu biologických a ekologických vied na **Univerzite Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**. Po peripetiách s Nufiou nakoniec výskum dokončili. Na základe jeho výsledkov mesto upravilo fontány, aby vyhovovali aj žabám.

Riaditeľ Správy Tatranského národného parku (TANAP) Pavol Majko narazil na námietky Nufie, keď žiadal o udelenie výnimky na odchyt a uspávanie chránených druhov živočíchov, ktoré sa zatúlajú do intravilánu obcí. Po uspaní sa odvážajú do prírody. Naťahovačky s Nufiou vzdal.

Ako závažný je to problém: Podľa ministerstva životného prostredia je posledné tri roky Nufia jedným z najčastejších účastníkov konaní. Len tento rok eviduje ministerstvo takmer štyridsať konaní a spisov spojených s týmto združením.

Zahltení úradníci nemajú čas poriadne sa zaoberať inými prípadmi, ktorých vplyvy na životné prostredie sú oveľa závažnejšie.

Praktiky Nufie prirovnávajú viacerí k čudnému aktivistovi Marcelovi Slávikovi. Akurát že Nufia si súčasne nepýta sponzorské, ako to zvykne robiť Slávikovo združenie.

Kto je vlastne Nufia a o čo združeniu ide: Z verejne dostupných informácií sa toho o združení nedá veľa zistiť. Nufia nemá vlastný web, iba stránku na Facebooku, na ktorej o svojej činnosti informuje len minimálne. Väčšinu obsahu tvoria príspevky o týraní zvierat a poľovníckych praktikách.

Predsiedníčka združenia Mária Barátiová zareagovala na otázky Denníka N až po viacnásobnom naliehaní. „Hlavným predmetom našej činnosti je ochrana prírody a krajiny a v zmysle tohto sa snažíme v rámci našich možností do tejto činnosti zapájať,” uviedla.

Poslanci našli recept: Skupina koalíčných poslancov predložila do Národnej rady Slovenskej republiky zákon, ktorý má podľa nich zabrániť „šikanóznym obštrukciám zo strany verejnosti” a zrýchliť vydávanie povolení. Nová legislatíva by v prípade definitívneho schválenia mohla byť účinná od 15. októbra.

Viac o téme: Napádajú výskum žiab, behy v prírode aj ochranárov. Čo je zač tajuplné združenie Nufia známe ako postrach úradníkov

Všetko ďalšie z uplynulých siedmich dní, o čom by ste mali vedieť

4. Verdikt súdu znie: Slovensko nechránilo dostatočne hlucháňa a môže za to najmä manažment lesov

Slovensko prehralo súdny spor s Európskou komisiou o ochranu hlucháňa hôrneho. Náhodná a kalamitná ťažba dreva, používanie pesticídov proti podkôrnemu hmyzu, ako aj programy starostlivosti o lesy neboli podľa európskeho súdu dostatočne posúdené z hľadiska vplyvov na životné prostredie.

Súdny dvor EÚ sa plne stotožnil so žalobou. Podľa nej Slovensko od roku 2015 nechránilo hlucháňa hôrneho tým, že umožnilo ťažbu dreva v územiach sústavy Natura 2000 bez dostatočného posúdenia vplyvov na životné prostredie a ochranu tohto vzácneho vtáka.

Ak Slovensko urýchlene neprijme dostatočné opatrenia na ochranu hlucháňa, riskuje niekoľkomiliónovú pokutu a ďalšiu žalobu.

Viac o téme: Európska komisia stratila trpezlivosť a žaluje Slovensko za nedostatočnú ochranu hlucháňa

5. Robotické ryby budú zachytávať mikroplasty z morí a oceánov

Mikroplasty sú jedným z najväčších environmentálnych problémov 21. storočia. Vedci Sichuanskej univerzity teraz prišli s návrhom malej robotickej ryby, ktorá je naprogramovaná tak, aby pri plávaní absorbovala na svojom tele mikroplasty z morí a oceánov.

Robotická ryba patrí k prvým technológiám, ktoré si na svoje telo dokáže prichytiť mikroplasty. Diskutuje sa o aj o tom, že ryba bude mať samoliečiteľské schopnosti a po vyzbieraní či poškodení bude vedieť ďalej fungovať.

Viac o téme: Scientists unveil bionic robo-fish to remove microplastics from seas (The Guardian)

6. Európa sa má pripraviť na veľmi (ale veľmi) horúce leto

Je ešte len jún a už je za nami prvá vlna horúčav. V Španielsku, Portugalsku či iných prímorských krajinách stúpili teploty nad 40 °C, čo sa bežne stáva až v auguste. Podľa politickej analytičky OECD Marty Arbinolo máme očakávať najteplejšie leto, teplejšie než v roku 2021 či 2020.

V najbližšej dobe sa máme pripraviť na lesné požiare. Ide o predikciu, ktorá vychádza z minuloročných údajov. Pred rokom plamene pohltili viac ako 11-tisíc štvorcových kilometrov pôdy, čo je štyrikrát väčšia rozloha, akú má Luxembursko. Polovica škôd bola na území Európskej únie.

Únia toto leto rozširuje zásobu lietadiel a helikoptér na požiaru pohotovosť s cieľom pomáhať aj krajinám mimo bloku.

Viac o téme: Europe Wildfire Risk Heightened By Early Heat Waves, Drought (Bloomberg)

7. Odstránenie starých environmentálnych zaťaží bude stáť miliardy

Na odstránenie environmentálnych záťaží v troch stovkách lokalít bude musieť Slovensko vynaložiť 1,6 až 2 miliardy eur. Peniaze nie sú hlavný problém, proces sanácie by mohli urýchliť a zefektívniť zmeny v legislatíve a menej prísne podmienky verejných súťaží, hovoria štátni analytici z Inštitútu environmentálnej politiky (IEP).

Najviac, takmer miliardu, zhltnú sanácia následkov skládok a iných zariadení na nakladanie s odpadom, nasledujú záťaže z priemyselnej výroby, ktoré si vyžadujú od 289 do 615 miliónov eur v závislosti od toho, či bude znečistenie v bratislavskom areáli bývalých Chemických závodov Juraja Dimitrova (dnešného Istrochemu) sanovať štát alebo jeho súkromný majiteľ.

Pozri: Graf dňa: Odstránenie starých environmentálnych zaťaží bude stáť miliardy

8. Ekologicky sa tvárime všetci, ale iba 40 percent Slovákov by si priplatilo za ekologické balenie

Iba dvaja z piatich Slovákov by boli ochotní priplatiť si za doručenie nákupu, ak by online obchod zabezpečil ekologickejší spôsob dopravy s nižšími emisiami. Vyplýva to z prieskumu agentúry Nielsen pre spoločnosť DoDo.

Slovensko je v ochote zaplatiť si za ekologickejšie riešenia na chvoste Európy. Najlepšie sú na tom Briti, z ktorých by to urobilo až osemdesiat percent. Informáciu o uhlíkovej stope svojho nákupu by pri online nákupe hľadala len tretina Slovákov.

Ilustračné foto – Unsplash.com

Autor: Tomáš Grečko

23. júna 2022 16:25 [Energetika](#) [Klimatická zmena](#) [Ochrana prírody](#) [Priemysel](#) [Príroda](#)

Zelený newsfilter: Čo by urobil s miliardou prorodinný ekolog

TOMÁŠ GREČKO

Zapnúť články e-mailom

KAROLÍNA KIRIPOLSKÁ

Zapnúť články e-mailom

Ilustračné foto - Unsplash.com

Záleží nám na tom, aby bol pre vás čas, ktorý venujete Zelenému newsfilteru, strávený čo najužitočnejšie. Preto ho chceme stále vylepšovať. **Po tom, čo dočítate dnešné vydanie, vyplňte, prosím tento krátky dotazník.**

Keďže je teraz moderné diskutovať o tom, ako pomôcť rodine, pripája sa svojou troškou aj Zelený newsfilter. Rady, ako použiť miliardu eur ročne z takzvaného prorodinného balíka, pritom vôbec nemyslíme len ako nejaké slovné cvičenie.

Ak Ústavný súd zákon vráti, Slovensko bude mať aj príležitosť debatovať o tom, čo všetko by sa dalo za rovnaké, alebo aj menšie peniaze urobiť, aby sa pomohlo nielen rodinám a deťom, ktoré to potrebujú, ale súčasne aj krajine, v ktorej žijú.

[Traja senior editori ekonomického spravodajstva každý deň vyberajú najdôležitejšie informácie pre podnikanie a investovanie. Objednajte si ranný Ekonomický newsfilter. Vždy ráno o 7:00 sa za menej ako 5 minút dozviete všetko podstatné. [Aktivujte jedným klikom sem.](#)]

6 odporúčaní Zeleného newsfiltera:

- Ak by sa peniaze použili na skvalitnenie školstva, má to zmysel aj z environmentálneho pohľadu. Ak sa totiž dnešné deti už v škole nenaučia rozumieť klimatickej kríze, v dospelosti budú horšie pripravené čeliť tomu, čo ich čaká. A nebudú schopné hľadať riešenia, ako z toho von. Posilniť treba najmä odbornosť učiteľov fyziky, chémie, biológie či geografie.
- Špeciálna pozornosť by sa mala venovať fyzickej príprave detí. Už dnes je totiž ľudské telo vystavené zvýšenej záťaži počas dlhotrvajúcich období a trnidlými teplotami. Takýchto dní bude ešte

umoru vajúcej období s tropickými teplotami. Takýchto dní bude ešte viac.

- Viac lekárov a fungujúce zdravotníctvo si vyžiada nárast počtu alergií, vírusových a srdcovocievnych ochorení. Počas búrok, záplav a požiarov dostanú zabráť jednotky intenzívnej medicíny.
- Slovensko už nie je schopné znižovať emisie skleníkových plynov bez miliardových investícií. Ďalšie odkladanie dekarbonizácie priemyslu, pomalý nástup elektromobility a plytvanie energiami vytvárajú dlh, ktorý sa prenáša na budúcu generáciu.
- Zelené projekty spravidla najviac pomáhajú najchudobnejším. Príkladom je komplexná obnova starých domov, ktorá znižuje energetickú chudobu, znižuje množstvo dymu z vykurovania, a tým aj zdravie miestnych obyvateľov.
- V neposlednom rade Slovensko trpí nedostatkom kvalitných úradníkov, ktorí dokážu štát podržať v krízových časoch. Klimatická kríza tu pritom s nami ostane desaťročia.

Zelený newsfilter každý štvrtok komentuje najdôležitejšie správy o klimatickej zmene, životnom prostredí a ich vplyve na ekonomiku a životný štýl.

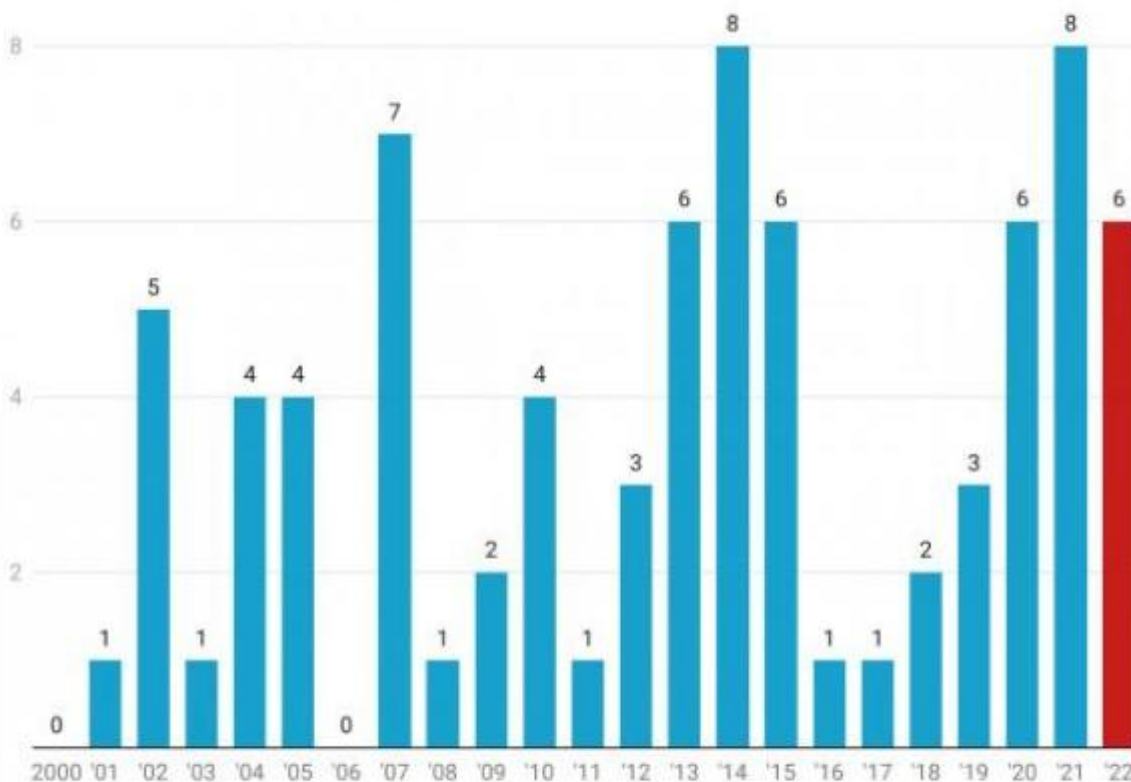
Dnešné vydanie zostavili reportéri Denníka E Karolína Kiripolská a Tomáš Grečko. Má **1 800 slov**, ktoré si **stihnete prečítať za 7 a pol minúty**.

1. S medveďom v lese treba počítať, patrí tam viac než človek

V posledných týždňoch to opticky vyzerá tak, že incidentov medzi človekom a medveďom pribúda. Tvrdé dáta tomu zatiaľ nenasvedčujú, no času je ešte dosť a do konca roka sa môže počet incidentov zvýšiť.

Aká je zatiaľ štatistika: Od začiatku tohto roka napadli a zranili medvede na Slovensku šesť ľudí. V piatich prípadoch išlo o medvedice s mláďatami, v šiestom útočil medveď alebo medvedica bez mláďat. Všetky tohtoročné útoky sa odohrali v hlbokom lese alebo v mladine neďaleko obcí, ani v jednom prípade medveď neprišiel za nezabezpečenými odpadkami alebo do intravilánu obcí.

Počet útokov medveďa na človeka od roku 2000

Graf: • Zdroj: HIKING.SK / Lubomír Mäkký, Zdroj dát: Mgr. Michal Haring, MSc • Vytvorené pomocou Datawrapper

Všeličo sa zmenilo: Dôvodov, prečo by mohlo k stretom dochádzať častejšie, je podľa odborníkov niekoľko.

- Cez pandémiu si veľa ľudí zvyklo chodiť do slovenských lesov. Toto správanie mohlo niektorým ľuďom ostať, ďalší volia dovolenku na Slovensku z finančných dôvodov.
- V dôsledku klimatickej zmeny, ktorá predĺžila vegetačné obdobie, majú medvedice už teraz viac mláďat. Onedlho nebudú potrebovať

ani zaľahnúť na zimný spánok.

- Z toho istého dôvodu – klimatickej zmeny, a tým aj teplejšieho počasia – sa predlžuje aj letná turistická sezóna v horách.
- Ak je v lese väčší pohyb turistov aj viac medveďov, je úplne normálne, že štatisticky dôjde aj k častejším stretom.

Šelmy uprostred prírody sú normálna vec: S pohybom v prírode sa spája aj možnosť stretu so zvieratom, v najnepravdepodobnejšom prípade aj s medveďom. Šanca je veľmi nízka, no je tu vždy. Je to normálne všade vo svete, kde sa človek snaží zachovať divokú prírodu. V amerických národných parkoch majú pumy, v Afrike levy, v Ázii tigre a v Južnej Amerike jaguáre a anakondy.

Zvieratá nevedia, kde sa končí rezervácia: To, že na Slovensku prekročia jeho hranice, je aj dôsledkom toho, že sú vyhlásené na malých a rozdrobených územiach. „Rezervácie sú často veľmi malé a vedú cez ne aj turistické chodníky,“ vysvetľuje Michal Kalaš, riaditeľ Správy Národného parku Malá Fatra a odborník na veľké šelmy.

Viac o téme:

- [Ľudia na proteste žiadali regulovať medvede, ministerstvo posilňuje zásahový tím o poľovníkov](#)
- [Zimný spánok medveďov môže byť čoskoro minulosťou, vraví odborník na veľké šelmy](#)

2. Jednoduchý recept na zníženie emisií Slovenska je modernizácia alebo zatvorenie oceliarní

U. S. Steel Košice. Ilustračné foto N – Tomáš Benedikovič

Najnovšia analýza Útvaru hodnoty za peniaze (ÚHP), konzultačnej spoločnosti Boston Consulting Group a Inštitútu environmentálnej politiky zrejme zvýši tlak na košické oceliarne U. S. Steel, aby sa pustili čo najskôr do modernizácie svojej výroby.

Čo zisťovali: Analytici sa pozreli na opatrenia, ktoré môže Slovensko spraviť, aby splnilo záväzok znížiť za osem rokov emisie skleníkových plynov minimálne o 55 percent oproti roku 1990.

Pri každom opatrení analyzovali dva parametre – o koľko by sa ním dali znížiť emisie skleníkových plynov a koľko by to stálo. Z takmer šesťdesiatich spôsobov, ako znížiť emisie, vytrčajú v analýze tri a všetky sa týkajú košickej dcéry amerických železiarní.

Čím sú košické oceliarne výnimočné: Najviac emisií skleníkových plynov v celej krajine produkujú pece na železnú rudu v košických oceliarniach U. S. Steel. Ide zhruba o každú piatu molekulu skleníkových plynov pôvodom zo Slovenska. Možnosti na ekologizáciu súčasnej technológie sa vyčerpali. Ďalším krokom na zníženie uhlíkovej stopy je prechod na obhlíkované pece, ktoré neprodujú koksole, ale používajú elektrinu

prechodu na obľukové pece, ktoré nespáliaju kokos, ale používajú elektriku.

Prečo je to dôležité: Vďaka ÚHP už vieme, ktoré opatrenie bude mať aký efekt a koľko to bude stáť. Dá sa tak lepšie vyhodnotiť, či sa štátu oplatí, aby spolufinancoval modernizáciu košickej fabriky.

Ako prvý o tejto možnosti hovoril minister financií Igor Matovič (OĽaNO). Pred rokom preto dokonca letel v máji na rokovanie do centrály U. S. Steelu v Pittsburghu. Hovorilo sa aj o možnosti, že štát získa v oceliarniach rovno podiel.

Matovič sa však od návratu z Ameriky v prípade oceliarní neangažoval. Tie medzičasom potvrdili, že hľadajú partnera na ekologizáciu svojej výroby.

Zložitejšia alternatíva: S rovnakým efektom na zníženie emisií by sa dalo urobiť 33 menších opatrení. Pri viacerých z nich sú dokonca náklady za ušetrnú tonu emisií negatívne. To znamená, že ušetrené peniaze sú väčšie než cena za zavedenie opatrenia. Typický príklad je nákup používania elektromobilu.

Háčik v prípade plánu B je v tom, že zavedenie týchto opatrení si vyžaduje veľkú ochotu politikov, úradníkov a koordináciu ministerstiev. To je pri súčasnom stave koalície ťažko predstaviteľné. V komentári to naznačujú aj samotní analytici.

Najdrahšia alternatíva: Pustiť sa do všetkého. V takom prípade by sa však účet za opatrenia v najbližších ôsmich rokoch vyšplhal poriadne vysoko.

- Náklady na modernizáciu oceliarní sú podľa U. S. Steelu 1,3 miliardy eur.
- Realizácia 33 menších opatrení sa odhaduje na 2,6 miliardy eur.

- Maximalistický variant vrátane nasadenia technológie zachytávania uhlíka (CCS) nacenili analytici na 13,5 miliardy eur.

Radikálna alternatíva: Oceliarne zatvoriť. To je však ekologické len vtedy, ak oceľ v Únii nebude chýbať. V tretích krajinách totiž na jej výrobu platia nižšie environmentálne štandardy. Presúvaním výroby za hranice EÚ a následným dovozom by sa tak emisie skleníkových plynov zvýšili.

3. Čudné združenie Nufia vzniklo na ochranu prírody a potom sa stalo nočnou morou ochranárov

Foto – archív Bela Špišáka

Ochranári a organizátori drobných športových podujatí v prírode hovoria o „postrachu“, úradníci o „šikane“. Reč je o aktivitách tajuplného občianskeho združenia Nufia, ktoré využíva systém podávania námietok na blokovanie aktivít vedcov, ochranárov a športovcov.

Tri príklady toho, čo robí Nufia:

- Tradičné ultra bežecké podujatie Východniarska stovka musí čakať, či sa s námietkami neprihlási občianske združenie Nufia. To je účastníkom konania. Prednedávnom sa združeniu už podarilo zrušiť podobné podujatie – Nízkotatranskú stíhačku. Nufia namietala, že pár desiatok bežcov a ich fanúšikovia – väčšinou rodinní príslušníci – by mali negatívny vplyv na životné prostredie. Na fotke vyššie je ukážka toho, ako to vyzerá na ultra trailovom behu – posúďte sami.
- „[Nufia] napadla viacero výskumov, ktoré sme riešili. Skúmali sme napríklad život obojživelníkov v mestskom prostredí. Potrebovali sme čipovať žaby v Košiciach. Je to neškodná výskumná metóda používaná všade vo svete,“ opisuje vedec Marcel Uhrin z Ústavu biologických a ekologických vied na Univerzite Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach. Po peripetiách s Nufiou nakoniec výskum dokončili. Na základe jeho výsledkov mesto upravilo fontány, aby vyhovovali aj žabám.
- Riaditeľ Správy Tatranského národného parku (TANAP) Pavol Majko narazil na námietky Nufie, keď žiadal o udelenie výnimky na odchyt a uspávanie chránených druhov živočíchov, ktoré sa zatúlajú do intravilánu obcí. Po uspaní sa odvážajú do prírody. Natahovačky s Nufiou vzdal.

Ako závažný je to problém: Podľa ministerstva životného prostredia je posledné tri roky Nufia jedným z najčastejších účastníkov konaní. Len tento rok eviduje ministerstvo takmer štyridsať konaní a spisov spojených s týmto združením.

Zahltení úradníci nemajú čas poriadne sa zaoberať inými prípadmi, ktorých vplyvy na životné prostredie sú oveľa závažnejšie.

Praktiky Nufie prirovnávajú viacerí k čudnému aktivistovi Marcelovi Slávikovi. Akurát že Nufia si súčasne nepýta sponzorské, ako to zvykne robiť Slávikovo združenie.

Kto je vlastne Nufia a o čo združení ide: Z verejne dostupných informácií sa toho o združení nedá veľa zistiť. Nufia nemá vlastný web, iba stránku na Facebooku, na ktorej o svojej činnosti informuje len minimálne. Väčšinu obsahu tvoria príspevky o týraní zvierat a poľovníckych praktikách.

Predsedníčka združení Mária Barátiová zareagovala na otázky Denníka N až po viacnásobnom naliehaní. „Hlavným predmetom našej činnosti je ochrana prírody a krajiny a v zmysle tohto sa snažíme v rámci našich možností do tejto činnosti zapájať,“ uviedla.

Poslanci našli recept: Skupina koalíčných poslancov predložila do Národnej rady Slovenskej republiky zákon, ktorý má podľa nich zabrániť „šikanóznym obštrukciám zo strany verejnosti“ a zrýchliť vydávanie povolení. Nová legislatíva by v prípade definitívneho schválenia mohla byť účinná od 15. októbra.

Viac o téme: [Napádajú výskum žiab, behy v prírode aj ochranárov. Čo je zač tajuplné združenie Nufia známe ako postrach úradníkov](#)

Všetko ďalšie z uplynulých siedmich dní, o čom by ste mali vedieť

4. Verdikt súdu znie: Slovensko nechránilo dostatočne hlucháňa a môže za to najmä manažment lesov

Slovensko prehralo súdny spor s Európskou komisiou o ochranu hlucháňa hôrneho. Náhodná a kalamitná ťažba dreva, používanie pesticídov proti podkôrnemu hmyzu, ako aj programy starostlivosti o lesy neboli podľa európskeho súdu dostatočne posúdené

z ľudského vplyvov na životné prostredie.

Súdny dvor EÚ sa plne stotožnil so žalobou. Podľa nej Slovensko od roku 2015 nechránilo hlucháňa hôrneho tým, že umožnilo ťažbu dreva v územiach sústavy Natura 2000 bez dostatočného posúdenia vplyvov na životné prostredie a ochranu tohto vzácneho vtáka.

Ak Slovensko urýchlene neprijme dostatočné opatrenia na ochranu hlucháňa, riskuje niekoľkomiliónovú pokutu a ďalšiu žalobu.

Viac o téme: [Európska komisia stratila trpezlivosť a žaluje Slovensko za nedostatočnú ochranu hlucháňa](#)

5. Robotické ryby budú zachytávať mikroplasty z morí a oceánov

Mikroplasty sú jedným z najväčších environmentálnych problémov 21. storočia. Vedci Sichuanskej univerzity teraz prišli s návrhom malej robotickej ryby, ktorá je naprogramovaná tak, aby pri plávaní absorbovala na svojom tele mikroplasty z morí a oceánov.

Robotická ryba patrí k prvým technológiám, ktoré si na svoje telo dokáže prichytiť mikroplasty. Diskutuje sa o aj o tom, že ryba bude mať samoliečiteľské schopnosti a po vyzbieraní či poškodení bude vedieť ďalej fungovať.

Viac o téme: [Scientists unveil bionic robo-fish to remove microplastics from seas \(The Guardian\)](#)

6. Európa sa má pripraviť na veľmi (ale veľmi) horúce leto

Je ešte len jún a už je za nami prvá vlna horúčav. V Španielsku, Portugalsku či iných prímorských krajinách stúpili teploty nad 40 °C, čo sa bežne stáva až v auguste. Podľa politickej analytičky OECD

Marty Arbinolo máme očakávať najteplejšie leto, teplejšie než v roku 2021 či 2020.

V najbližšej dobe sa máme pripraviť na lesné požiare. Ide o predikciu, ktorá vychádza z minuloročných údajov. Pred rokom plamene pohltili viac ako 11-tisíc štvorcových kilometrov pôdy, čo je štyrikrát väčšia rozloha, akú má Luxembursko. Polovica škôd bola na území Európskej únie.

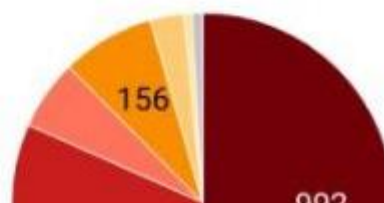
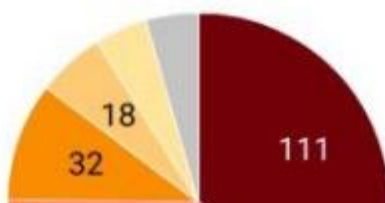
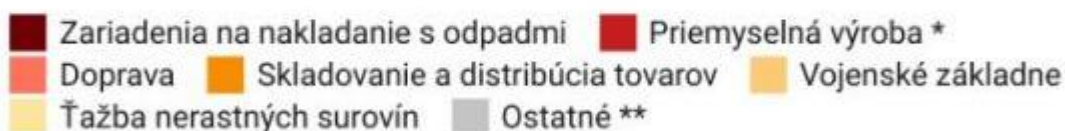
Únia toto leto rozširuje zásobu lietadiel a helikoptér na požiarňu pohotovosť s cieľom pomáhať aj krajinám mimo bloku.

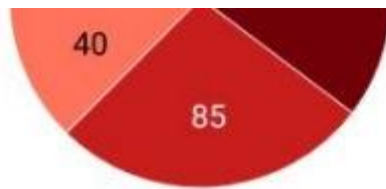
Viac o téme: [Europe Wildfire Risk Heightened By Early Heat Waves, Drought \(Bloomberg\)](#)

7. Odstránenie starých environmentálnych záťaží bude stáť miliardy

Na odstránenie environmentálnych záťaží v troch stovkách lokalít bude musieť Slovensko vynaložiť 1,6 až 2 miliardy eur. Peniaze nie sú hlavný problém, proces sanácie by mohli urýchliť a zefektívniť zmeny v legislatíve a menej prísne podmienky verejných súťaží, hovoria štátni analytici z Inštitútu environmentálnej politiky (IEP).

Rozdelenie záťaží podľa pôvodu

Počet lokalít

Celkom:
314

Hrubý odhad nákladov (mil. eur)

Celkom:
1 967

Pozn. * horná hranica odhadu nákladov 286 - 615 mil. eur; ** vrátane poľnohospodárskej a stavebnej výroby

Zdroj: EIP • Vytvorené pomocou Datawrapper

DENNÍK

Najviac, takmer miliardu, zhltnú sanácia následkov skládok a iných zariadení na nakladanie s odpadom, nasledujú záťaže z priemyselnej výroby, ktoré si vyžadujú od 289 do 615 miliónov eur v závislosti od toho, či bude znečistenie v bratislavskom areáli bývalých Chemických závodov Juraja Dimitrova (dnešného Istrochemu) sanovať štát alebo jeho súkromný majiteľ.

Pozri: [Graf dňa: Odstránenie starých environmentálnych zataží bude stáť miliardy](#)

8. Ekologicky sa tvárime všetci, ale iba 40 percent Slovákov by si priplatilo za ekologické balenie

Iba dvaja z piatich Slovákov by boli ochotní priplatiť si za doručenie nákupu, ak by online obchod zabezpečil ekologickejší spôsob dopravy s nižšími emisiami. Vyplýva to z prieskumu agentúry Seesame pre spoločnosť DoDo.

Slovensko je v ochote zaplatiť si za ekologickejšie riešenia na chvoste Európy. Najlepšie sú na tom Briti, z ktorých by to urobilo až

osemdesiat percent. Informáciu o unikovej stopke svojho nákupu by pri online nákupe hľadala len tretina Slovákov.

Máte pripomienku alebo ste našli chybu? Prosíme, napíšte na pripomienky@dennikn.sk

ZDIEĽAŤ ODOMKNÚŤ ČITAŤ NESKÔR

Atestovaný patológ dostane v zahraničí rapídne vyšší plat ako u nás, hovorí lekár [✉](#)

📅 23. 6. 2022, 20:50, Zdroj: kosice.korzar.sme.sk [✉](#), Vydavateľ: Petit Press, a.s., Autor: Lenka Hanikova, Sentiment: Ambivalentný, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ

Dosah: 30 152 GRP: 0,67 OTS: 0,01 AVE: 1059 Eur

Chodia aj do Česka. Štátny úrad ich má málo.

ADAM NEDOROŠČÍK pracuje ako lekár v špecializačnej príprave na Oddelení patológie Univerzitnej nemocnice L. Pasteura (UNLP) v Košiciach a ako lektor na Ústave patológie Univerzity Pavla Jozefa Šafárika (**UPJŠ**) Lekárskej fakulty v Košiciach.

Do košickej pobočky Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou (ÚDZS), kde sa majú od augusta postupne presúvať aj výkony z rušiacej sa pobočky v Poprade, chodí raz týždenne pitvať zosnulých.

Popradskú pobočku zatvárajú pre dlhodobý nedostatok patológov a súdnych lekárov. Problém je podľa Nedoroščíka v tom, že keď raz lekár atestuje súdne lekárstvo, logicky preňho prichádza do úvahy na Slovensku len jeden zamestnávateľ.

Súvisiaci článok Súvisiaci článok Popradská patológia končí. Nebožtíkov budú na pitvu prevážať do Martina a Košíc [Čítajte](#)

"Výkon pitiev je možný len na ÚDZS. Nie je to ako napríklad v prípade internistov, ktorí môžu ísť do súkromnej alebo štátnej sféry a majú na výber rôznych zamestnávateľov. Potom je problém, že títo ľudia často po čase vyhorievajú, pretože ich možnosti sú dosť zredukované," vysvetľuje v rozhovore.

Pracujete ako lekár na oddelení patológie, no popritom aj učíte medikov na Lekárskej fakulte **UPJŠ**. Prečo ste sa rozhodli pre odbor patológie?

Keď som nastúpil na školu, chcel som robiť na veľkej klinike, napríklad na neurochirurgii. Potom ma však zarazilo, ako sú odbory extrémne fragmentované.

Dnes už nehovoríme o tom, že sa lekár špecializuje napríklad na kardiológiu, ale na aterosklerózu, čo je pododbor kardiológie. Patológia je asi jediný odbor, ktorý v sebe zahŕňa všetko. Stále hovorím, že je to základ medicíny.

Jednou z výhod je, že človek neprichádza do priameho kontaktu s pacientmi. Veľmi ma na tom baví takisto to, že si môžem prácu rozložiť. Príde mi nádoba s materiálom, ktorý mám diagnostikovať, ale neklope mi na dvere pacient, aby to bolo do desiatich minút. Odkedy si ľudia hľadajú svoje diagnózy na internete, nie je veľmi jednoduché s nimi komunikovať. Taká je aspoň moja skúsenosť.

Ďalšia vec je, že pri tom zvládam robiť relatívne dosť veľa iných vecí. Nevedel som si predstaviť, že zasväťím celý život jednej práci, ako to majú napríklad súdni lekári alebo internisti. Patológia je odbor, pri ktorom môžem mať veľa iných aktivít.

Chcel som popri škole vzdelávať, venujem sa mládeži a podobným aktivitám. A od kolegov viem, že ak robí lekár s pacientmi, potom už nemá veľmi náladu učiť alebo komunikovať s ľuďmi inde. Keď napríklad príde čas odučiť cvičenie pre študentov, viem prácu o hodinu posunúť, s radosťou ísť odučiť a následne sa k práci vrátiť. Nemyslím si, že takéto niečo je reálne pre veľa iných odborností.

Na Slovensku sa niekedy objavia aj snahy zo strany politikov, ako mladých medikov prilákať, aby neodchádzali do zahraničia. Diskutuje sa už o tom, aby vôbec ostali študovať na Slovensku. Vy ste niekedy premýšľali nad odchodom do zahraničia, či už kvôli štúdiu alebo práci?

Nikdy to nebola moja primárna voľba, ale to je kvôli tomu, že nie som typ človeka, ktorý by nechal všetko za sebou a išiel navždy do zahraničia. Mám tu rodinu, som tu celý život, Košice mám veľmi rád. Určite ale do zahraničia pôjdem, no plánujem to skôr v rámci doktorandského štúdia.

Chcel by som ísť napríklad do Japonska na vzdelávací pravdepodobne ročný pobyt a podobne. Treba podotknúť, že nie náhodou je to celosvetovo jeden z najlepšie platených a aj najdrahších odborov na prevádzku. Platy ale na Slovensku nie sú primárny problém, ide skôr o možnosti rastu a vybavenie.

Problém je tiež, že atestovaných patológov je na Slovensku málo aj skrz trend, že lekári prejdú atestáciou a odídu preč, pretože potom je už extrémny rozdiel v rámci atestovaných platov. Tu má lekár nejakých 2400 eur v hrubom, teda dvojnásobok priemernej mzdy v národnom hospodárstve, no v zahraničí dostane atestovaný patológ rádovo niekoľkonásobne vyšší plat. Preto chodia do zahraničia, minimálne do Čiech.

Čo konkrétne robíte v nemocnici?

Každý deň robím niečo iné. Keďže mám úväzok na Lekárskej fakulte **UPJŠ**, tak primárne učím, riešim vedecko-výskumné projekty, vypomáham so skúšaním študentov a podobne. V priebehu týždňa mám čas vyhradený aj na prácu na oddelení patológie, excidujem bioptický materiál, diagnostikujem, robím klinickú prácu patológa v nemocnici. V piatky mám zase čas dňa vyhradenú na pitvy, ktoré

vykonávam v rámci dohody na pobočke SLaPA v Košiciach.

Cieľom pitiev je pre mňa osobne zvládnuť predmetnú metódu a splniť stanovený limit pre špecializačnú skúšku v odbore. Ak vykonám 50 pitiev sám a 50 ako asistent, splním podmienku na špecializačnú skúšku.

V dnešnej dobe však už patológovia po atestácii nezvyknú pitvať, lebo je to problematické v rámci separácie pracovísk, s výnimkou patológov, ktorí sa podieľajú na výučbe na lekárske fakultách.

Súvisiaci článok Súvisiaci článok Lekárka na dezinfowebe viní kolegov zo smrti otca. Polícia už rieši ohováranie Čítajte

Osobne si myslím, že sa to neoplatí ani z finančného hľadiska. V Košiciach napríklad neviem o atestovanom patológovi, ktorý by vykonával pitvy.

Z popradskej pobočky SLaPA sa po novom presunú úkony do okolitých pobočiek úradu, vrátane košickej. Pred tým, než sa dostaneme k tomu, čo to v praxi pre košickú pobočku znamená, si vysvetlíme rozdiel medzi patológom a súdnym lekárom.

Na začiatok je potrebné povedať, že ak opomenieme pitvy pre vedecko-výskumné účely, tak existujú tri druhy pitiev, a to súdne pitvy, súdno-lekárske a patologicko-anatomické.

Patologicko-anatomické pitvy vykonáva patológ alebo súdny lekár. Prevažne ide o úmrtia v nemocnici na overenie správneho lekárskeho postupu a určenie toho, či lekár postupoval správne.

Potom sú súdno-lekárske pitvy, kedy ide o prevažne úmrtia násilnou smrťou, pôsobením vonkajšieho faktora alebo neobjasnené náhle úmrtia a napokon sú to súdne pitvy, pri násilných trestných činoch, ktoré sa robia pre orgány činné v trestnom konaní v rámci znaleckej činnosti, ktorá nespadá pod úrad.

Súdne a súdno-lekárske pitvy sú prácou súdnych lekárov. Súdni lekári robia tiež znalecké posudky pre prípady poškodenia zdravia, pri týraných deťoch, v toxikologickej oblasti a podobne. Patológovia smú vykonávať výhradne patologické pitvy, pri úmrtiach z chorobných príčin, ktorých je o niečo menej z celkového počtu pitiev a zároveň vykonávajú bioptické vyšetrenia v rámci klinickej patológie.

Čo to znamená?

Ak má niekto napríklad nádor na hrubom čreve, ktorý sa vyberie, následne patológ skúma, aký je to nádor, v akom štádiu, čo je kľúčové pre nastavenie liečby pacienta.

Nie všetci zosnulí teda prejdú pitvou?

Nie. Na to, či sa pitva vykoná alebo nevykoná, sú presné predpisy a zákony a usúdi to obhliadajúci lekár.

Ten spraví prehliadku mŕtveho tela, oboznámi sa za akých okolností došlo k smrti, prípadne so zdravotnou dokumentáciou pacienta a v réžii zákona rozhodne o pitve. Potom je ešte možnosť, že o pitvu požiadala rodina, ak má pochybnosti, za akých okolností došlo k smrti ich príbuzného.

Potom sú tu ešte lekári, ktorí robia obhliadku zosnulých priamo v teréne.

Do približne júla minulého roka sa prehliadky tiel v teréne vykonávali súkromnou firmou v spolupráci s ÚDZS, ktorá mala zazmluvnených svojich lekárov a vykonávala obhliadky tiel zomrelých v spolupráci s krajským operačným strediskom.

Tieto práce fakturovala ÚDZS. Problém bol, že obhliadky sa veľmi predražovali. Úrad sa ich teda rozhodol riešiť vo svojej réžii. V súčasnosti prehliadky tiel zomrelých vykonávajú lekári, ktorí sú vyškolení k tejto činnosti na základe dobrovoľnosti za finančnú odmenu.

V popradskej pobočke ÚDZS teda nemajú dostatok špecialistov a preto končí. Je to podľa vás skôr všeobecný trend alebo tento problém môže nastať v budúcnosti napríklad aj v Košiciach?

V samotnej klinickej patológii si to do budúcnosti nemyslím, lebo patológia má aj klinické spektrum, ale čo sa týka pitiev, tento trend tam je. Nie je to ani tak kvôli tomu, že by sa to lekárom hnusilo a nechceli to robiť. Ako lekári to známe lepšie.

Nie je problém ani to, že by to bolo zle platené, pretože lekár vykonávajúci pitvy je platený tabuľkovo ako každý iný lekár. Problém je podľa mňa skôr v tom, že keď raz lekár atestuje súdne lekárstvo, logicky preňho prichádza do úvahy na Slovensku len jeden zamestnávateľ, poprípade zamestnanie v rámci lekárske fakult.

Ako to myslíte?

Výkon pitiev je možný len na ÚDZS. Nie je to ako napríklad v prípade internistov, ktorí môžu ísť do súkromnej alebo štátnej sféry a majú na výber rôznych zamestnávateľov.

Potom je problém, že títo ľudia často po čase vyhorievajú, pretože ich možnosti sú dosť zredukované. Aj my ako patológovia potom môžeme ísť napríklad učiť, do výskumnej sféry, do štátnych zariadení či do súkromných zariadení. Môžeme sa venovať mnohým oblastiam, no náplňou práce súdneho lekára je hlavne vykonávať pitvy pre ÚDZS.

Starší súdni lekári sú preto už niekedy dosť vyhorení, ale to zas nie je problém výhradne iba súdnych lekárov. Robia relatívne repetitívnu prácu. Ak človek robí napríklad gynekológiu, robí desať rokov v nemocnici, prestane ho to baviť a môže ísť do ambulancie. Alebo ho prestane baviť pôrodníctvo, tak prestane rodiť a bude robiť gynekológiu. Sú rôzne možnosti, ako túto prácu pozmeniť, čo tu podľa môjho názoru absentuje.

Je teda súdne lekárstvo ohrozený odbor, aj kvôli nemožnosti pohybovať sa inde a s tým spojeným rizikom vyhorenia?

Nemyslím si, že to bude ohrozený odbor. Ak sa bude modernizovať zdravotníctvo na Slovensku, bude sa čím ďalej menej pitvať. Vidno to už aj na štatistikách. Niekedy sa pitvalo extrémne veľa náhlych úmrtí. Lenže teraz, keď máme dobrú diagnostiku a prevenciu, tak len málokedy nevieme, na čo človek zomrel. Potom už nie je potrebná pitva.

Ešte viac ochorení sa diagnostikuje za života a potom už ide o takzvané očakávané úmrtie z chorobných príčin, kde pitva nie je potrebná. V minulosti neboli diagnostiky takto rozšírené a muselo sa pitvať skoro všetko. Súdných lekárov teda môže byť menej, ale nevidím v tom až taký problém.

Súvisiaci článok Súvisiaci článok Lekárka má na Ukrajine rodinu, v Košiciach sa stará o utečencov Čítajte

Osobne urobím do mesiaca približne tri pitvy. Ako som spomínal, je to veľmi repetitívna práca. Funguje to na jednom postupe, robia sa rovnaké rezy, všetko je dookola to isté.

Keď som robil prvú pitvu ako asistent, tak to bolo fajn, skúmali sme telo, bolo to extrémne zaujímavé. Akonáhle som však odpitval asi 20 tiel ako asistent a potom som začal sám, bolo to zaujímavé, ale teraz je to už len povinná jazda. Jedinou výnimkou je, keď človek nájde niečo, s čím sa nestretáva bežne. Vtedy je potrebné zvoliť iný postup, čo prácu trochu ozvláštni.

Čo konkrétne sa zmení rušením popradskej pobočky pre košické pracovisko, kde sa presunie časť úkonov? Ako si to máme v praxi predstaviť?

V praxi je to veľmi komplikované, lebo ľudia neumierajú priebežne. Niekedy umrie na Slovensku veľmi veľa ľudí, napríklad 50 za deň, a potom sú dni, keď zomrú dvaja ľudia. Reálne to teda funguje tak, že sú dni, kedy nie je žiadna pitva, ale v niektoré dni príde tiel veľa

Bude teda menej dní, keď sa nebude pitvať, ale môže sa stať, že príde naraz veľmi veľa tiel. Pracovisko v Košiciach je na takéto situácie pripravené. Telá na pitvu z príslušného regiónu preberie pobočka v Košiciach a najmä v Martine. Náklady zrejme narastú pri prevoze tiel na jednotlivé pracoviská, s čím zrejme ÚDZS počíta.

Z Martina hovoria, že svetové súdnolekárske skúsenosti potvrdzujú, že centralizácia a spájanie pracovísk je správnym trendom. Je spájanie podľa vás dobrý krok?

Je to dobrý krok. Ušetrí sa a stúpne aj kvalita práce. V dnešnej dobe to už navyše nefunguje tak ako niekedy, keď sme potrebovali len pitevný stôl, pitevný nôž a mohli sme pitvať. Potrebujeme k tomu množstvo vybavenia, zázemia, materiál, istú chémiu a podobne. Je to drahé. Určite by som nešiel vybavovať popradské pracovisko, keď to podľa môjho názoru nedáva veľmi zmysel.

Aj patológia boli niekedy v takmer každej okresnej nemocnici, no všetko sa spája do pracovísk, ktoré sú väčšinou v krajských mestách.

V Martine, podobne ako v Košiciach, je lekárska fakulta a dobré pracovisko. Nevnímam preto rušenie ako niečo zlé, lebo potom môžu byť pracoviská kvalitnejšie. Rozhodnutie úradu preto chápem, aj keď sa zruší Poprad, stále bude pracoviská SLaPA podľa môjho názoru dostatok.

Rušenie popradskej pobočky

V Poprade sa zmeny týkajú pobočky SLaPA ÚDZS a nie oddelenia patológie nemocnice Poprad.

Pobočka SLaPA ÚDZS Poprad je pracovisko Súdného lekárstva a patologickej anatómie, ktorého jednou z hlavných úloh je vykonávať pitvy, keďže nemocnice samostatne pitvy nevykonávajú a zabezpečuje ich práve SLaPA ÚDZS.

Niektorí patológovia chodia vykonávať jeden z druhov pitvy, a to patologicko-anatomické pitvy, pre pobočky ÚDZS SLaPA ako externí zamestnanci.

Funguje to takto od reformy zdravotníctva v roku 2003. V Poprade sa už teda po novom pitvy vykonávať nebudú, ale stále je tam v rámci nemocnice oddelenie patológie, ktoré vykonáva biopsie. Zmena nastane v tom, že pitvy sa budú vykonávať na iných pobočkách SLaPA ÚDZS.

Autor: Lenka Hanikova

23. jún 2022 o 20:50 Platený obsah

Lekár: Pitva je povinná jazda, vlastne dookola to isté

Patológ dostane v zahraničí výrazne vyšší plat.

Lenka Haniková
redaktorka

+ ODOBERAŤ AUTORA

Adam Nedoroščák (Zdroj: Anetix)

Písmo: A⁻ | A⁺

DISKUSIA (0)

ADAM NEDOROŠČÁK pracuje ako lekár v špecializačnej príprave na Oddelení patológie Univerzitnej nemocnice L. Pasteura (UNLP) v Košiciach a ako lektor na Ústave patológie Univerzity Pavla Jozefa Šafárika (UPJŠ) Lekárskej fakulty v Košiciach.

Do košickej pobočky Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou (ÚDZS), kde sa majú od augusta postupne presúvať aj výkony z rušiacej sa pobočky v Poprade, chodí raz týždenne pítvať zosnulých.

Popradskú pobočku zatvárajú pre dlhodobý nedostatok patológov a súdnych lekárov. Problém je podľa Nedoroščáka v tom, že keď raz lekár atestuje súdne lekárstvo, logicky preňho prichádza do úvahy na Slovensku len jeden zamestnávateľ.

„Výkon pitiev je možný len na ÚDZS. Nie je to ako napríklad v prípade internistov, ktorí môžu ísť do súkromnej alebo štátnej sféry a majú na výber rôznych zamestnávateľov. Potom je problém, že títo ľudia často po čase vyhovievajú, pretože ich možnosti sú dosť zredukované,“ vysvetľuje v rozhovore.

Pracujete ako lekár na oddelení patológie, no popritom aj učíte medikov na Lekárskej fakulte UPJŠ. Prečo ste sa rozhodli pre odbor patológie?

- Keď som nastúpil na školu, chcel som robiť na veľkej klinike, napríklad na neurochirurgii. Potom ma však zarazilo, ako sú odbory extrémne fragmentované. Dnes už nehovoríme o tom, že sa lekár špecializuje napríklad na kardiológiu, ale na aterosklerózu, čo je pododbor kardiológie. Patológia je asi jediný odbor, ktorý v sebe zahŕňa všetko. Stále hovorím, že je to základ medicíny.

SÚVISIACI ČLÁNOK

Popradská patológia končí. Nebožtikov budú na pitvu prevážať do Martina a Košic

Čítajte →

NAJČITANEJŠIE NA KOŠICE KORZÁR

4 hodiny **24 hodín** 3 dni 7 dní

- Mohol byť favoritom na primátora Košíc. Zakladá stranu so známym aktivistom 8 515
- Župan Trnka ide obhajovať mandát, vládne strany ho nepodporia 5 953
- Jar pominula, asfaltový nepodarok z Košíc však napriek sľubom nezmlzol 5 405
- Prednostka úradu zarábala na odmenách a príplatkoch. Mesačne aj tritisíc eur 4 428
- Rýchlo idúcemu motocyklu nedalo auto prednosť, jeho vodiča súd oslobodil 3 150
- Dopravný podnik posilní dve autobusové linky a premenuje zastávku 2 969
- Maximálne povolenú päťdesiatku prekročili v Košiciach vyše dvojnásobne 2 187
- Zmluva je neplatná, rozhodol krajský súd v spore medzi Kolicami a firmou EEI 1 973

INZERCIA - TLAČOVÉ SPRÁVY

Vybrané Najnovšie Najčítanejšie

- Štyri veci, vďaka ktorým lepšie zvládnete infláciu
- Toto sú výhody, ktoré majú prémioví predplatelia na SME.sk
- Slovákov láka zakladanie fondov, no väčšina preferuje zahraničie
- Inovatívna diagnostika - moderná budúcnosť zdravotníctva
- Appka, ktorá hľadá predražené platby, je už v slovenskej verzii
- Analýtik Horňák: Niektorí výrobcovia budú musieť znížiť ceny
- 91 kreslených správ o Slovensku, Ukrajine a celom svete
- Jedinečný rodinný All inclusive hotel vás privíta aj toto leto!

PR články vašej firmy na tomto mieste +

BLOGY SME

Najnovšie Najčítanejšie Prémiové

- Lukáš Majerčák: Hrebeňovka Spišskej Magury - západná časť
- Ján Škerko: Osem miliónov Ukrajincov bolo vyhnaných zo svojich domovov
- Miroslav Daniš: Za Rudom Padom
- Anna Milanová: Znásanlivosť... 2022
- Miriám Studeničová: Poznajte príčinu dnešných udalostí a poznajte, ako to zvládnuť
- Tomáš Vodvářka: Milión tisícisíc krokov do Santiaga de Compostela - časť III
- Rudólf Vallová: Na čo myslíme a čo chceme, ak hovoríme o destinácii?
- Monika Chovanová: Ako žiť svoj život (nie ostatných)

Jednou z výhod je, že človek neprichádza do priameho kontaktu s pacientmi. Veľmi ma na tom baví takisto to, že si môžem prácu rozložiť. Príde mi nádoba s materiálom, ktorý mám diagnostikovať, ale neklope mi na dvere pacient, aby to bolo do desiatich minút. Odkedy si ľudia hľadajú svoje diagnózy na internete, nie je veľmi jednoduché s nimi komunikovať. Taká je aspoň moja skúsenosť.

Ďalšia vec je, že pri tom zvládam robiť relatívne dosť veľa iných vecí. Nevedel som si predstaviť, že zasvätim celý život jednej práci, ako to majú napríklad súdny lekári alebo internisti. Patológia je odbor, pri ktorom môžem mať veľa iných aktivít. Chcel som popri škole vzdelávať, venujem sa mládeži a podobným aktivitám. A od kolegov viem, že ak robí lekár s pacientmi, potom už nemá veľmi náladu učiť alebo komunikovať s ľuďmi inde. Keď napríklad príde čas odučiť cvičenie pre študentov, viem prácu o hodinu posunúť, s radosťou ísť odučiť a následne sa k práci vrátiť. Nemyslím si, že takéto niečo je reálne pre veľa iných odborností.

Na Slovensku sa niekedy objavujú aj snahy zo strany politikov, ako mladých medikov prilákať, aby neodchádzali do zahraničia. Diskutuje sa už o tom, aby vôbec ostali študovať na Slovensku. Vy ste niekedy premýšľali nad odchodom do zahraničia, či už kvôli štúdiu alebo práci?

- Nikdy to nebola moja primárna voľba, ale to je kvôli tomu, že nie som typ človeka, ktorý by nechal všetko za sebou a išiel navždy do zahraničia. Mám tu rodinu, som tu celý život, Košice mám veľmi rád. Určite ale do zahraničia pôjdem, no plánujem to skôr v rámci doktorandského štúdia.

Chcel by som ísť napríklad do Japonska na vzdelávací pravdepodobne ročný pobyt a podobne. U nás totiž patológia nie je na najkvalitnejšej úrovni, no treba podotknúť, že nie náhodou je to celosvetovo jeden z najlepšie platených a aj najdrahších odborov na prevádzku. Platy ale na Slovensku nie sú primárny problém, ide skôr o možnosti rastu a vybavenie, ktoré je u nás na zlej úrovni a nedá sa o tom hovoriť pozitívne.

Problém je tiež, že atestovaných patológov je na Slovensku málo aj skrz trend, že lekári prejdú atestáciou a oídu preč, pretože potom je už extrémny rozdiel v rámci atestovaných plátov. Tu má lekár nejakých 2400 eur v hrubom, teda dvojnásobok priemernej mzdy v národnom hospodárstve, no v zahraničí dostane atestovaný patológ rádovo niekoľkonásobne vyšší plat. Preto chodia do zahraničia, minimálne do Čiech.

Čo konkrétne robíte v nemocnici?

- Každý deň robím niečo iné. Keďže mám úväzok na Lekárskej fakulte UPJŠ, tak primárne učím, riešim vedecko-výskumné projekty, vypomáham so skúšaním študentov a podobne. V priebehu týždňa mám čas vyhradený aj na prácu na oddelení patológie, excidujem biopsický materiál, diagnostikujem, robím klinickú prácu patológa v nemocnici. V piatky mám zase čas dňa vyhradený na pitvy, ktoré vykonávam v rámci dohody na pobočke SLaPA v Košiciach.

Cieľom pitiev je pre mňa osobne zvládnuť predmetnú metodiku a splniť stanovený limit pre špecializačnú skúšku v odbore. Ak vykonám 50 pitiev sám a 50 ako asistent, splním podmienku na špecializačnú skúšku. V dnešnej dobe však už patológovia po atestácii nezvyknú pitvať, lebo je to problematické v rámci separácie pracovísk, s výnimkou patológov, ktorí sa podieľajú na výučbe na lekárske fakultách.

SÚVISIACI ČLÁNOK

**Lekárka na dezinfowebe vlní kolegov zo smrti otca.
Policia už rieši ohováranie**

Čítajte →

Osobne si myslím, že sa to neoplatí ani z finančného hľadiska. V Košiciach napríklad neviem o atestovanom patológovi, ktorý by vykonával pitvy.

Z popradskej pobočky SLaPA sa po novom presunú úkony do okolitých pobočiek úradu, vrátane košickej. Pred tým, než sa dostaneme k tomu, čo to v praxi pre košickú pobočku znamená, si vysvetlíme rozdiel medzi patológom a súdnym lekárom.

- Na začiatok je potrebné povedať, že ak opomenieme pitvy pre vedecko-výskumné účely, tak podľa zákona existujú tri druhy pitiev, a to súdne pitvy, súdno-lekárske a natolozicko-anatomické. Patolozicko-anatomické pitvy

vykonáva patológ alebo súdny lekár. Prevažne ide o úmrtia v nemocnici na overenie správneho lekárskeho postupu a určenie toho, či lekár postupoval správne.

Potom sú súdno-lekárske pitvy, kedy ide o prevažne úmrtia násilnou smrťou, pôsobením vonkajšieho faktora alebo neobjasnenej náhle úmrtia a napokon sú to súdne pitvy, pri násilných trestných činoch, ktoré sa robia pre orgány činné v trestnom konaní v rámci znaleckej činnosti, ktorá nespadá pod úrad.

Súdne a súdno-lekárske pitvy sú prácou súdnych lekárov. Súdni lekári robia tiež znalecké posudky pre prípady poškodenia zdravia, pri týraných deťoch, v toxikologickej oblasti a podobne. Patológovia smú vykonávať výhradne patologické pitvy, pri úmrtiach z chorobných príčin, ktorých je o niečo menej z celkového počtu pitiev a zároveň vykonávajú bioptické vyšetrenia v rámci klinickej patológie.

Co to znamená?

- Ak má niekto napríklad nádor na hrubom čreve, ktorý sa vyberie, následne patológ skúma, aký je to nádor, v akom štádiu, čo je kľúčové pre nastavenie liečby pacienta.

Nie všetci zosnuli teda prejdú pitvou?

- Nie. Na to, či sa pitva vykoná alebo nevykoná, sú presné predpisy a zákony a usúdi to obhliadajúci lekár. Ten spraví prehliadku mŕtveho tela, oboznámi sa za akých okolností došlo k smrti, prípadne so zdravotnou dokumentáciou pacienta a v réžii zákona rozhodne o pitve. Potom je ešte možnosť, že o pitvu požiada rodina, ak má pochybnosti, za akých okolností došlo k smrti ich príbuzného.

Potom sú tu ešte lekári, ktorí robia obhliadku zosnulých priamo v teréne.

- Do približne júla minulého roka sa prehliadky tiel v teréne vykonávali súkromnou firmou v spolupráci s ÚDZS, ktorá mala zazmluvnených svojich lekárov a vykonávala obhliadky tiel zomrelých v spolupráci s krajským operačným strediskom. Tieto práce fakturovala ÚDZS. Problém bol, že obhliadky sa veľmi predražovali. Úrad sa ich teda rozhodol riešiť vo svojej réžii. V súčasnosti prehliadky tiel zomrelých vykonávajú lekári, ktorí sú vyskolení k tejto činnosti na základe dobrovoľnosti za finančnú odmenu.

V popradskej pobočke ÚDZS teda nemajú dostatok špecialistov a preto končí. Je to podľa vás skôr všeobecný trend alebo tento problém môže nastať v budúcnosti napríklad aj v Košiciach?

- V samotnej klinickej patológii si to do budúcnosti nemyslím, lebo patológia má aj klinické spektrum, ale čo sa týka pitiev, tento trend tam je. Nie je to ani tak kvôli tomu, že by sa to lekárom hnusilo a nechceli to robiť. Ako lekári to známe lepšie. Nie je problém ani to, že by to bolo zle platené, pretože lekár vykonávajúci pitvy je platený tabulkovo ako každý iný lekár. Problém je podľa mňa skôr v tom, že keď raz lekár atestuje súdne lekárstvo, logicky preňho prichádza do úvahy na Slovensku len jeden zamestnávateľ, poprípade zamestnanie v rámci lekárskej fakulty.

Ako to myslíte?

- Výkon pitiev je možný len na ÚDZS. Nie je to ako napríklad v prípade internistov, ktorí môžu ísť do súkromnej alebo štátnej sféry a majú na výber rôznych zamestnávateľov. Potom je problém, že títo ľudia často po čase vyhorievajú, pretože ich možnosti sú dosť zredukované. Aj my ako patológovia potom môžeme ísť napríklad učiť, do výskumnej sféry, do štátnych zariadení či do súkromných zariadení. Môžeme sa venovať mnohým oblastiam, no náplňou práce súdneho lekára je hlavne vykonávať pitvy pre ÚDZS.

Starší súdni lekári sú preto už niekedy dosť vyhorení, ale to zas nie je problém výhradne iba súdnych lekárov. Robia relatívne repetitívnu prácu. Ak človek robí napríklad gynekológiu, robí desať rokov v nemocnici, prestane ho to baviť a môže ísť do ambulancie. Alebo ho prestane baviť pôrodníctvo, tak prestane rodiť a bude robiť gynekológiu. Sú rôzne možnosti, ako túto prácu pozmeniť, čo tu podľa môjho názoru absentuje.

Je teda súdne lekárstvo ohrozený odbor, aj kvôli nemožnosti pohybovať sa inde a s tým spojeným rizikom vyhorenia?

- Nemyslím si, že to bude ohrozený odbor. Ak sa bude modernizovať zdravotníctvo na Slovensku, bude sa čím ďalej menej pitvať. Vidno to už aj na

štatistikách. Niekedy sa pítvalo extrémne veľa náhlych úmrtí. Lenže teraz, keď máme dobrú diagnostiku a prevenciu, tak len málokedy nevieme, na čo človek zomrel. Potom už nie je potrebná pitva. Ešte viac ochorení sa diagnostikuje za života a potom už ide o takzvané očakávané úmrtie z chorobných príčin, kde pitva nie je potrebná. V minulosti neboli diagnostiky takto rozšírené a muselo sa pítvať skoro všetko. Súdnych lekárov teda môže byť menej, ale nevidím v tom až taký problém.

SÚVISIACI ČLÁNOK

Lekárka má na Ukrajine rodinu, v Košiciach sa stará o utečencov

Čítajte →

Osobne urobím do mesiaca približne tri pitvy. Ako som spomínal, je to veľmi repetitívna práca. Funguje to na jednom postupe, robia sa rovnaké rezy, všetko je dookola to isté. Keď som robil prvú pitvu ako asistent, tak to bolo fajn, skúmali sme telo, bolo to extrémne zaujímavé. Akonáhle som však odpítval asi 20 tiel ako asistent a potom som začal sám, bolo to zaujímavé, ale teraz je to už len povinná jazda. Jedinou výnimkou je, keď človek nájde niečo, s čím sa nestréťva bežne. Vtedy je potrebné zvoliť iný postup, čo prácu trochu ozvláštni.

Čo konkrétne sa zmení rušením popradskej pobočky pre košické pracovisko, kde sa presunie časť úkonov? Ako si to máme v praxi predstaviť?

- V praxi je to veľmi komplikované, lebo ľudia neumierajú priebežne. Niekedy umrie na Slovensku veľmi veľa ľudí, napríklad 50 za deň, a potom sú dni, keď zomrú dvaja ľudia. Reálne to teda funguje tak, že sú dni, kedy nie je žiadna pitva, ale v niektoré dni príde tiel veľa. Bude teda menej dní, keď sa nebude pítvať, ale môže sa stať, že príde naraz veľmi veľa tiel. Pracovisko v Košiciach je na takúto situáciu pripravené. Telá na pitvu z príslušného regiónu preberie pobočka v Košiciach a najmä v Martine. Náklady zrejme narastú pri prevoze tiel na jednotlivé pracoviská, s čím zrejme ÚDZS počíta.

Z Martina hovoria, že svetové súdnolekárske skúsenosti potvrdzujú, že centralizácia a spájanie pracovísk je správnym trendom. Je spájanie podľa vás dobrý krok?

- Je to dobrý krok. Ušetrí sa a stúpne aj kvalita práce. V dnešnej dobe to už navyše nefunguje tak ako niekedy, keď sme potrebovali len pitevný stôl, pitevný nôž a mohli sme pítvať. Potrebujeme k tomu množstvo vybavenia, zázemia, materiál, istú chémiu a podobne. Je to drahé. Určite by som nešiel vybavovať popradské pracovisko, keď to podľa môjho názoru nedáva veľmi zmysel.

Aj patológia boli niekedy v takmer každej okresnej nemocnici, no všetko sa spája do pracovísk, ktoré sú väčšinou v krajských mestách. V Martine, podobne ako v Košiciach, je lekárska fakulta a dobré pracovisko. Nevnímam preto rušenie ako niečo zlé, lebo potom môžu byť pracoviská kvalitnejšie. Rozhodnutie úradu preto chápem, aj keď sa zruší Poprad, stále bude pracovisko SLaPA podľa môjho názoru dostatok.

Rušenie popradskej pobočky

V Poprade sa zmeny týkajú pobočky SLaPA ÚDZS a nie oddelenia patológie nemocnice Poprad.

Pobočka SLaPA ÚDZS Poprad je pracovisko Súdneho lekárstva a patologickej anatómie, ktorého jednou z hlavných úloh je vykonávať pitvy, keďže nemocnice samostatne pitvy nevykonávajú a zabezpečujú ich práve SLaPA ÚDZS.

Niektorí patológovia chodia vykonávať jeden z druhov pitvy, a to patologickeo-anatomické pitvy, pre pobočky ÚDZS SLaPA ako externí zamestnanci.

Funguje to takto od reformy zdravotníctva v roku 2003. V Poprade sa už teda po novom pitvy vykonávať nebudú, ale stále je tam v rámci nemocnice oddelenie patológie, ktoré vykonáva biopsie. Zmena nastane v tom, že pitvy sa budú vykonávať na iných pobočkách SLaPA ÚDZS.

Tento text ste mohli čítať vďaka tomu, že platíte za obsah. Vážime si to.

Rozhovory Korzára

+ ODOBERAŤ TÉMU

- Nezarábajú veľa, ale majú letné prázdniny. To je nefér, reaguje učiteľka
- Univerzity sa chcú zaoberať sexuálnym obťažovaním a zviditeľňovať ženy
- Poradca premiéra: Ukrajina chce vozit' obilie cez našu hranicu, nie je na to stavaná

Najdôležitejšie správy z východu Slovenska čítajte na [Korzar.sme.sk](https://korzar.sme.sk). Všetky správy z Košíc nájdete na [kolíckom Korzári](https://korzar.sme.sk)

Lenka Haniková
redaktorka

+ ODOBERAŤ AUTORA

Pochádza z Prešova. Vyštudovala žurnalistiku na Masarykovej univerzite v Brne. Do Korzára začala prispievať ešte ako študentka počas letnej praxe v roku 2017. V redakčnom tíme je od jesene 2020.

Poslať článok na email | Nahliadnúť chybu

DISKUSIA (0)

Neprehliadnite tiež

Platený obsah

Jar pominula, asfaltový nepodarok z Košíc však napriek sľubom nezmizol

Vedenie magistrátu vysvetľuje dôvody.

Michal Lendel a 1 ďalší · 22. jún

Platený obsah

Starostu obce pri Domaši odsúdili za výtržníctvo. Hrozi mu strata mandátu

Konflikt s podnikateľkou pokračuje.

Michal Frank · 22. jún

Platený obsah

Tatranci smútia. V priebehu niekoľkých dní zomreli dve horolezecké legendy

Dlhé roky zachraňovali životy.

Veronika Michalčíková · 22. jún

Platený obsah

Rýchlo idúcemu motocyklu nedalo auto prednosť. Jeho vodiča súd oslobodil

Rozhodli znalecké posudky z dopravy.

Róbert Bejda · 22. jún

BLOGY SME

Najnovšie Najčítanejšie Prémiové

1. Lukáš Majerčák: Hrebeňovka Spišskej Magury - západná časť
2. Ján Škerko: Osem miliónov Ukrajincov bolo vyhnaných zo svojich domovov
3. Miroslav Daniš: Za Rudom Padom
4. Anna Milanová: Znášanlivosť... 2022
5. Miriam Studeničová: Poznajte príčinu dnešných udalostí a poznajte, ako to zvládnuť
6. Tomáš Vodvářka: Milión tisícistatisíc krokov do Santiaga de Compostela - časť III
7. Rudólf Vallová: Na čo myslíme a čo chceme, ak hovoríme o destinácii?
8. Monika Chovanová: Ako žiť svoj život (nie ostatných)

Hlavné správy zo Sme.sk

Platený obsah

Putin napadol Ukrajinu pred štyrmi mesiacmi. Za nutnosť zbaviť štát nacistov sa už neskrýva

Ukrajina stratí Donbas, no o pár mesiacov môže mať prevahu.

Matúš Krónček · 5 h

Platený obsah

Ďalšia príučka pre prezidentku (komentár)

Posúkla kompromis, dostala mokrou handrou.

Zuzana Koppčová · 8 h

Platený obsah

Polievanie vlajky kotlebovcami bola posledná kvapka. Parlament dostane stráž

Úlohu dočasne prevezme polícia. Bude môcť použiť aj násilie.

Peter Kováč · 1 h

Ukrajina Rusko Online: Európska únia udelila Ukrajine a Moldavsku štatút kandidátskych krajín

Z Charkova ušla už väčšina ľudí.

Anna Krížňoňová a 5 ďalší · 21 h

Dovolenka Recenzie **Reštaurácie** Zlavy

Hotel TeleDom

Timonova 27
Košice

- ☐ Denné menu Košice
- ☐ Odporúčané reštaurácie Košice
- ☐ Najlepšie hodnotené reštaurácie Košice

Reštaurácie, denné menu, akcie, hodnotenia | [restauracie.me.sk](#)

Už ste čítali?

DOMOV

Zarobili a zbavujú sa firiem, kauza Babindol vyhnila aj napriek svedectvu Makóa

INDEX

Kmotník: V Rusku berieme aj stratové zakázky, len aby sme vyrábali

DOMOV

Bazény a sauny zatienili facky a zakazy. Detská psychiatria v Hraní má kontroverznú povosť

DOMOV

Najčastejšia otázka znie: Prečo Heger Matoviča neodvolá?

KOMENTÁRE

Život v utópii (píše Michal Havran)

Korzar

[Kontakty](#) [Inzercia](#) [Predplatné](#) [Odvolanie súhlasov](#)

RSS

Newsletter

Aplikácia

iPad

Kindle

[Ďalšie weby skupiny](#) [Prihlásenie do Post.sk](#) [Slovak Spectator](#) [Agentúrne správy](#) [Vydavateľstvo](#) [Inzercia](#) [Osobné údaje](#) [Návštevnosť webu](#) [Predajnosť tlače](#) [Petit Academy](#) [SME v škole](#)

© Copyright 1997-2022 | Petit Press, a.s.

Ekonomický newsfilter: Matovič rozbil vlastnú koalíciu v čase, keď Slovensko najviac potrebuje pevnú vládu

📅 24. 6. 2022, 4:43, Zdroj: e.dennikn.sk , Vydavateľ: N Press, s.r.o., Autor: Ján Kováč, Sentiment: Ambivalentný, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Dosah: 52 707 GRP: 1,17 OTS: 0,01 AVE: 1074 Eur

Dobrý deň,

na začiatok dobrá správa: Ukrajina a Moldavsko získali status kandidátskych krajín EÚ, medzi ktorými sú najmä krajiny Balkánu. Na dosiahnutie členstva však potrebujú dokončiť množstvo reforiem, čo môže trvať aj viac ako desať rokov.

A teraz sa pozrime, čo robí vláda krajiny, ktorá je členom EÚ takmer 20 rokov:

Koaliční a opoziční poslanci sa v posledných dvoch dňoch navzájom premiešali a v rôznych zoskupeniach v parlamente hlasujú za podporné zákony.

Spôsobil to Igor Matovič, ktorý sa spojil s fašistami, aby pretlačil nedomyšlený rodinný balík cez prezidentské veto a proti vôli svojich koaličných partnerov SaS a Za ľudí.

Je to veľmi nebezpečné, keďže Slovensko potrebuje v tomto momente stabilnú vládu, ktorá bude pripravená rýchlo a rozumne čeliť tomu, čo sa na krajinu valí.

Tou najväčšou hrozbou je možnosť náhleho alebo postupného zastavenia ruského plynu. V Nemecku je okolo neho už poriadny poplach. Slovensko je oveľa zraniteľnejšie, ale politici sa tejto hrozbe nevenujú, lebo sa až príliš zaoberajú dýchovými vlajkami, medvedmi a sami sebou.

Piatkový Ekonomický newsfilter má necelých 1300 slov, na jeho prečítanie stačí približne 5 minút. Pripravil Ján Kováč.

1. Vznikajú ďalšie opozično-koaličné pakty a dôležité témy idú bokom

Po schválení rodinného balíčka s pomocou fašistov koaliční poslanci zhodili zábrany a pustili sa do ďalších paktov [lock][lock e]s opozíciou. Stalo sa to za pár hodín dvakrát a zakaždým išlo o pochybné zákony.

OĽaNO+kotlebovci+Sme rodina – V stredu večer schválili novelu zákona poslancu Jozefa Šimka, ktorý sa do parlamentu dostal na kandidátke kotlebovcov. Novela prináša odpustenie pokút od Úradu pre verejného obstarávanie, ktoré sa týkajú výstavby nájomných bytov.

Šimko ako primátor Rimavskej Soboty na tento úrad v minulosti viackrát narazil. Hlasy mu dali Sme rodina, Hlas, Smer a pomohli mu aj niektorí poslanci OĽaNO, ktorí svojou neúčastou znížili kvórum, čím umožnili, aby zákon prešiel.

Sme rodina+Hlas – Opozičný Hlas predložil do parlamentu návrh na zvýšenie dôchodkov. Myšlienka je v poriadku, keďže seniorom sa zvyšujú životné náklady rýchlejšie ako penzie. Problém je, že po Matovičovej miliarde pre rodiny ide o ďalšie rozdávanie bez finančného krytia. A ďalšie, tiež legitímne požiadavky majú zdravotníci, učitelia a ďalší štátni zamestnanci.

Návrh v prvom čítaní neprešiel, no dôležité je, že za hlasovala časť poslancov Sme rodina vrátane Borisa Kollára.

Namiesto takýchto úletov Slovensko potrebuje jednotnú a rozvážnu vládu, ktorá sa bude zaoberať dôležitými a dlhodobými známymi témami (nízke platy a nedostatok učiteľov a zdravotníkov, klesajúca životná úroveň chudobných).

A aj problémami, ktoré ešte len začnú vychádzať na povrch, najmä hroziacim kolapsom energetiky a ďalším rastom cien.

Sulík s Matovičom ani po štyroch mesiacoch nedotiahli dohodu so Slovenskými elektrárňami, podľa ktorej sa od nového roka domácnostiam nemajú zvyšovať ceny elektriny. Situácia ďalších ohrozených odberateľov a energetických firiem je nejasná.

doplnené 24. 6 o 11:17:

Zmluva so Slovenskými elektrárňami sa podľa Sulíka v týchto dňoch finalizuje a počíta so zmrazením cien pre domácnosti.

A teraz sa valí ďalšia cenová smršť spojená s úbytkom ruského plynu v tranzitných potrubíach.

Podme sa pozrieť, ako to idú riešiť v Nemecku, kde okolo toho vypukol poplach.

Viac o téme: OĽaNO sa dohodlo, že nechá prejsť návrh Šimka, čo bol u Kotlebu, tvrdí Sme rodina (Miro Kern a Lucia Osvaldová/N)

2. Nemecká vláda vyhlásila druhý stupeň výstrahy, domácnosti vyzvala na šetrenie a pripúšťa odstavenie priemyslu

Nemecká vláda vyhlásila po znížení dodávok plynu z Ruska takzvaný stav výstrahy, čo je druhý varovný stupeň. Plyn sa v Nemecku stáva nedostatkovou surovinou, povedal minister hospodárstva Robert Habeck. Vláda sa preto ešte viac zameria na plnenie zásobníkov, na čo uvoľnila dodatočných 15 miliárd eur.

Habeck povedal, že druhý varovný stupeň nebude mať priamy vplyv na domácnosti. On, ďalší politici a zástupcovia biznisu však vyslovili vážne slová, pre ktoré sa nemecká energetika stala včera hlavnou témou britského denníka Financial Times .

V skratke:

Nemci neveria tvrdeniam Rusov, že za aktuálnym poklesom dodávok sú technické problémy s turbínou k plynovodu Nord Stream 1. Šéf nemeckého energetického giganta RWE Markus Krebber je presvedčený, že rozhodnutie znížiť toky bolo politické, keďže dodávky klesli nielen v Nord Streame 1, ale aj v ostatných plynovodoch.

Nemci sa obávajú, že Rusi úplne zastavia dodávky plynu počas plánovanej odstávky Nord Streamu 1. V minulosti Rusi počas takýchto odstávok presmerovali toky do poľsko-nemeckého plynovodu Jamal, teraz však hrozí, že to neurobia tak, ako to nespravili v posledných dňoch, keď znížili dodávky cez Nord Stream o 60 percent, hovorí Carsten Rolle z nemeckého podnikateľského združenia BDI.

Podľa Financial Times sa Nemecko približuje k tretiemu varovnému stupňu, ktorý počíta s obmedzovaním dodávok pre priemysel. Habeck hovorí, že by sa to nemalo stať, ale nemôže to vylúčiť. Prvý varovný stupeň vláda vyhlásila v marci v reakcii na ruskú inváziu na Ukrajinu a na očakávané problémy s dodávkami plynu z Ruska.

Nemecko varuje pred kolapsom energetického trhu. Ruský plyn prirovnáva k Lehman Brothers – k americkej banke, ktorej krach vyvolal finančnú a hospodársku krízu rokov 2007 – 2009, píše agentúra Bloomberg. Energetické firmy v Nemecku totiž kopia straty vzhľadom na vysoké veľkoobchodné ceny a hrozí, že sa nákaza preleje na lokálnych dodávateľov a ich zákazníkov.

Šéf opozičnej CDU Friedrich Merz nevyvylučil, že Nemecku hrozí recesia. Odporúča preto zvážiť predĺženie prevádzky zostávajúcich troch jadrových elektrární, ktoré plánuje krajina odstaviť.

Čo robia Slováci zle: Spolu s plynom rastú aj ceny elektriny. Vláda počas tohto roka postupne odsúva jej nákupy pre regulovaných zákazníkov. Nádej, že ceny klesnú, sa však nenaplní. A stále nie je isté, kedy majú dodávateľia budúročnú elektrinu nakupovať.

Domácnosti by mali byť chránené – vláda im sľúbila, že sa ceny zmrazia na tohtoročnej úrovni, ale dohodu so Slovenskými elektrárňami stále nedotiahla do konca.

Čoraz horšie vyhliadky majú však malé podniky s regulovanými cenami, ktorým vláda nič nesľúbila. Výpočet ceny pre budúci rok je stále neistý a vyzerá pre nich čoraz horšie.

Ohrozené sú aj školy, nemocnice a domovy dôchodcov, ktorým Matovič výhodné ceny sľúbil, ale podľa posledných informácií to ide do stratena.

Veľká časť trhu – dodávateľov a odberateľov, je teda vo veľkej neistote a aktuálny rozklad vládnej koalície je to posledné, čo potrebujú.

3. S bezpečnostnými hrozbami sa energetika vracia do štátnych rúk

Bezpečnostné hrozby priniesli nový trend v európskej energetike – vplyv v nej si posilňuje štát, všíma si analytik Karel Hirman a ukazuje to na niekoľkých príkladoch:

V Česku sa otvorila téma postupného zoštátnenia koncernu ČEZ, aby sa dali lepšie riešiť problémy na trhu a pripravovať nevyhnutné investície do jadrovej energetiky a obnoviteľných zdrojov.

V Poľsku či Maďarsku sú štátne holdingy realitou už dlhšie a ich pozície sa upevňujú.

Na celoeurópskej úrovni sa hovorí o spoločnom nákupe plynu a výstavbe nových terminálov na príjem skvapalneného plynu (LNG).

Slovenská vláda deklaruje dohody o maximálnych cenách elektriny a plynu pre domácnosti, ktoré sú hlboko pod trhovými úrovňami.

Vojna a vysoké ceny vyvolali v energetike aj iné zaujímavé trendy:

Viacere európske štáty oživujú ťažbu plynu, píše portál Euractiv. Príkladom je holandsko-nemecká spolupráca v Severnom mori. Projekt dlhšie blokovala vláda spolkovej republiky Dolné Sasko, no pre vojnu zmenila názor, s ťažbou sa má začať v roku 2024.

Podiel elektromobilov na globálnom predaji áut by sa mohol do roku 2028 vyšplhať na 33 % a do roku 2035 na 54 %, odhadla poradenská spoločnosť AlixPartners na základe rastúceho dopytu na veľkých trhoch.

Slovenský InoBat chce investovať v USA do výskumného, vývojového a výrobného centra na montáž batériových modulov a akumulátorov s počiatočnou kapacitou 100 MWh ročne. Neskôr má v pláne rozšíriť ho na gigafabrikú. InoBat pracuje na batériových fabrikách aj na Slovensku.

V Púchove bude od septembra premávať bezplatná MHD. Týkať sa to bude obyvateľov mesta s rezidenčnou kartou. Mesto tým chce odľahčiť cesty a pomôcť obyvateľom v čase zdražovania pohonných hmôt.

Viac o téme: Smerujeme k verejnej energetike, ale nezabúdajme, že potrebujeme aj energetický biznis (Karel Hirman/E)

4. Po Slávikovi otravuje úradníkov a mnohých iných aj združenie Nufia

Nufia sa tvári ako ochranárske občianske združenie. V skutočnosti však napáda a ohrozuje aktivity, ktoré pôsobia neškodne a prospešne – napríklad horské behy a výskumné projekty biológov a ochranárov. Nufia posielala námietky voči čomukoľvek, čo potrebuje povolenia alebo výnimky v rámci zákona o ochrane prírody.

„Napadla viacero výskumov, ktoré sme riešili,“ hovorí vedec Marcel Uhrin z Ústavu biologických a ekologických vied **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**. V jednom z nich skúmali život obojživelníkov v mestách, na čo potrebovali čipovať žaby. Výsledkom boli napriek problému s Nufiou úpravy fontán, aby viac vyhovovali žabám.

Uhrin prirovnal Nufiu k čudnému aktivistovi Marcelovi Slávikovi, ktorý dáva pripomienky najmä k developerským projektom a zároveň od investorov žiada sponzorské. Podnikatelia mu často zaplatia, aby im dal pokoj. Nufia však žiadne „výpalné“ nepýta.

Prečo je to problém: Zahltení úradníci nemajú čas poriadne sa zaoberať dôležitými problémami. Nufia v niektorých konaniach znechutí žiadateľov natoľko, že svoj zámer zrušia. Iné vážnejšie prípady úradníci posudzujú narychlo a povrchno.

Riešenie na dosah: V parlamente sa bude už v druhom čítaní schvaľovať novela zákona, ktorá má obštrukciám a zahlcovaniu úradníkov zabrániť.

Napríklad už nebudú potrebné povolenia na niektoré činnosti, ak ide o súčasť už schváleného projektu.

Zaslanie námietok k vydaným povoleniam nebude automaticky znamenať pozastavenie účinnosti rozhodnutia.

Pripomienky budú musieť byť vecné, nebude teda stačiť, ak účastník konania iba vyhlási, že s niečím nesúhlasí.

Viac o téme: Napádajú výskum žiab, behy v prírode aj ochranárov. Čo je zač tajuplné združenie Nufia známe ako postrach úradníkov (Tomáš Grečko/E)

Viac textov za vaše predplatné:

Graf dňa: Tradičná slovenská neschopnosť čerpať eurofondy neveští nič dobré pre ekonomický rast a modernizáciu Slovenska – Radoslav Tomek o premeškanej príležitosti pre ekonomiku

Letovanec z nemocníc Penty: Ak štát pôjde ako doteraz, budeme krajinou železobetónových skeletov - Projektová manažérka siete Svet zdravia v rozhovore s Veronikou Folentovou o pripravovanej výstavbe nemocníc z plánu obnovy

Na drahých potravinách nezarobíme, hnojivá zdraželi päťnásobne, hovoria v ankete farmári z južného Slovenska - Ágoston Renczes z Napunku o tom, ako sa poľnohospodári vyrovnávajú s dôsledkami vojny

S výrobou bravčoviny sme padli vinou moru a vojny tak hlboko, že agrominister volá aj po zvýšení predaja diviny - Ivan Haluza o problémoch slovenských chovateľov prasiat a o plánoch na zvýšenie lovu divjej zveri

Týždeň v európskej ekonomike: Budeme sa musieť zaoberať bez ruského plynu - Radovan Geist, Barbara Zmušková a Marián Koreň z portálu Euractiv okrem iného o tom, ako sa európske vlády snažia zachrániť svoju energetiku uhlím aj domácou ťažbou plynu

Zelený newsfilter: Prečo sa stretom ľudí s medvedmi nedá vyhnúť a je to normálne - Tomáš Grečko o alternatívnom rodinnom balíku, najlepších spôsoboch znižovania emisií aj o medvedoch

Foto – TASR

Autor: Ján Kováč

24. júna 2022 6:43 [Ekonomický newsfilter](#)

Ekonomický newsfilter: Matovič rozbil vlastnú koalíciu v čase, keď Slovensko najviac potrebuje pevnú vládu

DENNÍK E

Naštartujte svoje podnikanie s výhodným balíkom od ČSOB.
Pre Vás osobne aj vašu prevádzku či e-shop.

Dobrý deň,

na začiatok dobrá správa: Ukrajina a Moldavsko získali status kandidátskych krajín EÚ, medzi ktorými sú najmä krajiny Balkánu. Na dosiahnutie členstva však potrebujú dokončiť množstvo reforiem, čo môže trvať aj viac ako desať rokov.

[Traja senior editori ekonomického spravodajstva každý deň vyberajú najdôležitejšie informácie pre podnikanie a investovanie. Ohľadujte si rovnú

najvzťažnejšie informácie pre podnikanie a investovanie. Objednajte si každý Ekonomický newsfilter. Vždy ráno o 7:00 sa za menej ako 5 minút dozviete všetko podstatné. [Aktivujte jedným klikom sem.](#)]

A teraz sa pozrime, čo robí vláda krajiny, ktorá je členom EÚ takmer 20 rokov:

Koaliční a opoziční poslanci sa v posledných dvoch dňoch navzájom premiešali a v rôznych zoskupeniach v parlamente hlasujú za pofidérne zákony.

Spôsobil to Igor Matovič, ktorý sa spojil s fašistami, aby pretlačil nedomyšlený rodinný balík cez prezidentské veto a proti vôli svojich koaličných partnerov SaS a Za ľudí.

Je to veľmi nebezpečné, keďže Slovensko potrebuje v tomto momente stabilnú vládu, ktorá bude pripravená rýchlo a rozumne čeliť tomu, čo sa na krajinu valí.

Tou najväčšou hrozbou je možnosť náhleho alebo postupného zastavenia ruského plynu. V Nemecku je okolo neho už poriadny poplach. Slovensko je oveľa zraniteľnejšie, ale politici sa tejto hrozbe nevenujú, lebo sa až príliš zaoberajú dúhovými vlajkami, medvedmi a sami sebou.

Piatkový Ekonomický newsfilter má necelých 1300 slov, na jeho prečítanie stačí približne 5 minút. Pripravil Ján Kováč.

1. Vznikajú ďalšie opozično-koaličné pakty a dôležité témy idú bokom

Po schválení rodinného balíčka s pomocou fašistov koaliční poslanci

zhodili zábrany a pustili sa do ďalších paktov s opozíciou. Stalo sa to za pár hodín dvakrát a zakaždým išlo o pochybné zákony.

OLaNO+kotlebovci+Sme rodina – V stredu večer schválili novelu zákona poslanca Jozefa Šimka, ktorý sa do parlamentu dostal na kandidátke kotlebovcov. Novela prináša odpustenie pokút od Úradu pre verejného obstarávanie, ktoré sa týkajú výstavby nájomných bytov.

Šimko ako primátor Rimavskej Soboty na tento úrad v minulosti viackrát narazil. Hlasy mu dali Sme rodina, Hlas, Smer a pomohli mu aj niektorí poslanci OLaNO, ktorí svojou neúčastou znížili kvórum, čím umožnili, aby zákon prešiel.

Sme rodina+Hlas – Opozičný Hlas predložil do parlamentu návrh na zvýšenie dôchodkov. Myšlienka je v poriadku, keďže seniorom sa zvyšujú životné náklady rýchlejšie ako penzie. Problém je, že po Matovičovej miliarde pre rodiny ide o ďalšie rozdávanie bez finančného krytia. A ďalšie, tiež legitímne požiadavky majú zdravotníci, učitelia a ďalší štátni zamestnanci.

Návrh v prvom čítaní neprešiel, no dôležité je, že zaň hlasovala časť poslancov Sme rodina vrátane Borisa Kollára.

Namiesto takýchto úletov Slovensko potrebuje jednotnú a rozvážnu vládu, ktorá sa bude zaoberať dôležitými a dlhodobými známymi témami (nízke platy a nedostatok učiteľov a zdravotníkov, klesajúca životná úroveň chudobných).

A aj problémami, ktoré ešte len začnú vychádzať na povrch, najmä hroziacim kolapsom energetiky a ďalším rastom cien.

Sulík s Matovičom ani po štyroch mesiacoch nedotiahli dohodu so

Slovenskými elektrárňami, podľa ktorej sa od nového roka domácnostiam nemajú zvyšovať ceny elektriny. Situácia ďalších ohrozených odberateľov a energetických firiem je nejasná.

A teraz sa valí ďalšia cenová smršť spojená s úbytkom ruského plynu v tranzitných potrubíach.

Podme sa pozrieť, ako to idú riešiť v Nemecku, kde okolo toho vypukol poplach.

Viac o téme: [OLaNO sa dohodlo, že nechá prejsť návrh Šimka, čo bol u Kotlebu, tvrdí Sme rodina \(Miro Kern a Lucia Osvaldová/N\)](#)

2. Nemecká vláda vyhlásila druhý stupeň výstrahy, domácnosti vyzvala na šetrenie a pripúšťa odstavenie priemyslu

Nemecká vláda vyhlásila po znížení dodávok plynu z Ruska takzvaný stav výstrahy, čo je druhý varovný stupeň. Plyn sa v Nemecku stáva nedostatkovou surovinou, povedal minister hospodárstva Robert Habeck. Vláda sa preto ešte viac zameria na plnenie zásobníkov, na čo uvoľnila dodatočných 15 miliárd eur.

Habeck povedal, že druhý varovný stupeň nebude mať priamy vplyv na domácnosti. On, ďalší politici a zástupcovia biznisu však vyslovili vážne slová, pre ktoré sa nemecká energetika stala včera hlavnou témou britského denníka [Financial Times](#).

V skratke:

- Nemci neveria tvrdeniam Rusom, že za aktuálnym poklesom

dodavok su technicke problémy s turbinou k plynovodu Nord Stream 1. Šéf nemeckého energetického giganta RWE Markus Krebber je presvedčený, že rozhodnutie znížiť toky bolo politické, keďže dodávky klesli nielen v Nord Streame 1, ale aj v ostatných plynovodoch.

- Nemci sa obávajú, že Rusi úplne zastavia dodávky plynu počas plánovanej odstávky Nord Streamu 1. V minulosti Rusi počas takýchto odstávok presmerovali toky do poľsko-nemeckého plynovodu Jamal, teraz však hrozí, že to neurobia tak, ako to nespravili v posledných dňoch, keď znížili dodávky cez Nord Stream o 60 percent, hovorí Carsten Rolle z nemeckého podnikateľského združenia BDI.
- Podľa Financial Times sa Nemecko približuje k tretiemu varovnému stupňu, ktorý počíta s obmedzovaním dodávok pre priemysel. Habeck hovorí, že by sa to nemalo stať, ale nemôže to vylúčiť. Prvý varovný stupeň vláda vyhlásila v marci v reakcii na ruskú inváziu na Ukrajinu a na očakávané problémy s dodávkami plynu z Ruska.
- Nemecko varuje pred kolapsom energetického trhu. Ruský plyn prirovnáva k Lehman Brothers – k americkej banke, ktorej krach vyvolal finančnú a hospodársku krízu rokov 2007 – 2009, píše agentúra Bloomberg. Energetické firmy v Nemecku totiž kopia straty vzhľadom na vysoké veľkoobchodné ceny a hrozí, že sa nákaza preleje na lokálnych dodávateľov a ich zákazníkov.
- Šéf opozičnej CDU Friedrich Merz nevyhlásil, že Nemecku hrozí recesia. Odporúča preto zvážiť predĺženie prevádzky zostávajúcich troch jadrových elektrární, ktoré plánuje krajina odstaviť.

Čo robia Slováci zle: Spolu s plynom rastú aj ceny elektriny. Vláda počas tohto roka postupne odsúva jej nákupy pre regulovaných zákazníkov. Nádej, že ceny klesnú, sa však nenaplnila. A stále nie je isté, kedy majú dodávateľia budúročnú elektrinu nakupovať.

Domácnosti by mali byť chránené – vláda im slúbila, že sa ceny zmrazia na tohtoročnej úrovni. ale dohodu so Slovenskými elektrárňami stále

nedotiahla do konca.

Čoraz horšie vyhliadky majú však malé podniky s regulovanými cenami, ktorým vláda nič nesľúbila. Výpočet ceny pre budúci rok je stále neistý a vyzerá pre nich čoraz horšie.

Ohrozené sú aj školy, nemocnice a domovy dôchodcov, ktorým Matovič výhodné ceny sľúbil, ale podľa posledných informácií to ide do stratena.

Veľká časť trhu – dodávateľov a odberateľov, je teda vo veľkej neistote a aktuálny rozklad vládnej koalície je to posledné, čo potrebujú.

3. S bezpečnostnými hrozbami sa energetika vracia do štátnych rúk

Bezpečnostné hrozby priniesli nový trend v európskej energetike – vplyv v nej si posilňuje štát, všíma si analytik Karel Hirman a ukazuje to na niekoľkých príkladoch:

- V Česku sa otvorila téma postupného zoštátnenia koncernu ČEZ, aby sa dali lepšie riešiť problémy na trhu a pripravovať nevyhnutné investície do jadrovej energetiky a obnoviteľných zdrojov.
- V Poľsku či Maďarsku sú štátne holdingy realitou už dlhšie a ich pozície sa upevňujú.
- Na celoeurópskej úrovni sa hovorí o spoločnom nákupe plynu a výstavbe nových terminálov na príjem skvapalneného plynu (LNG).
- Slovenská vláda deklaruje dohody o maximálnych cenách elektriny a plynu pre domácnosti, ktoré sú hlboko pod trhovými úrovňami.

Vojna a vysoké ceny vyvolali v energetike aj iné zaujímavé trendy:

Viacere európske štáty oživujú ťažbu plynu, [píše](#) portál Euractiv.

Príkladom je holandsko-nemecká spolupráca v Severnom mori. Projekt dlhšie blokovala vláda spolkovej republiky Dolné Sasko, no pre vojnu zmenila názor, s ťažbou sa má začať v roku 2024.

Podiel elektromobilov na globálnom predaji áut by sa mohol do roku 2028 vyšplhať na 33 % a do roku 2035 na 54 %, [odhadla](#) poradenská spoločnosť AlixPartners na základe rastúceho dopytu na veľkých trhoch.

Slovenský InoBat chce investovať v USA do výskumného, vývojového a výrobného centra na montáž batériových modulov a akumulátorov s počiatočnou kapacitou 100 MWh ročne. Neskôr má v pláne rozšíriť ho na gigafabriku. InoBat pracuje na batériových fabrikách aj na Slovensku.

V Púchove bude od septembra premávať bezplatná MHD. Týkať sa to bude obyvateľov mesta s rezidenčnou kartou. Mesto tým chce odľahčiť cesty a pomôcť obyvateľom v čase zdražovania pohonných hmôt.

Viac o téme: [Smerujeme k verejnej energetike, ale nezabúdajme, že potrebujeme aj energetický biznis](#) (Karel Hirman/E)

4. Po Slávikovi otravuje úradníkov a mnohých iných aj združenie Nufia

Nufia sa tvári ako ochranárske občianske združenie. V skutočnosti však napáda a ohrozuje aktivity, ktoré pôsobia neškodne a prospešne – napríklad horské behy a výskumné projekty biológov a ochranárov. Nufia posielala námietky voči čomukoľvek, čo potrebuje povolenia alebo výnimky v rámci zákona o ochrane prírody.

„Napadla viacero výskumov, ktoré sme riešili,“ hovorí vedec Marcel

Uhrin z Ústavu biologických a ekologických vied Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach. V jednom z nich skúmali život obojživelníkov v mestách, na čo potrebovali čipovať žaby. Výsledkom boli napriek problémom s Nufiou úpravy fontán, aby viac vyhovovali žabám.

Uhrin prirovnal Nufiu k čudnému aktivistovi Marcelovi Slávikovi, ktorý dáva pripomienky najmä k developerským projektom a zároveň od investorov žiada sponzorské. Podnikatelia mu často zaplatia, aby im dal pokoj. Nufia však žiadne „výpalné“ nepýta.

Prečo je to problém: Zahltení úradníci nemajú čas poriadne sa zaoberať dôležitými problémami. Nufia v niektorých konaniach znechutí žiadateľov natoľko, že svoj zámer zrušia. Iné vážnejšie prípady úradníci posudzujú narýchlo a povrchno.

Riešenie na dosah: V parlamente sa bude už v druhom čítaní schvaľovať novela zákona, ktorá má obštrukciám a zahlcovaniu úradníkov zabrániť.

- Napríklad už nebudú potrebné povolenia na niektoré činnosti, ak ide o súčasť už schváleného projektu.
- Zaslanie námietok k vydaným povoleniam nebude automaticky znamenať pozastavenie účinnosti rozhodnutia.
- Pripomienky budú musieť byť vecné, nebude teda stačiť, ak účastník konania iba vyhlási, že s niečím nesúhlasí.

Viac o téme: Napádajú výskum žiab, behy v prírode aj ochranárov. Čo je zač tajuplné združenie Nufia známe ako postrach úradníkov (Tomáš Grečko/E)

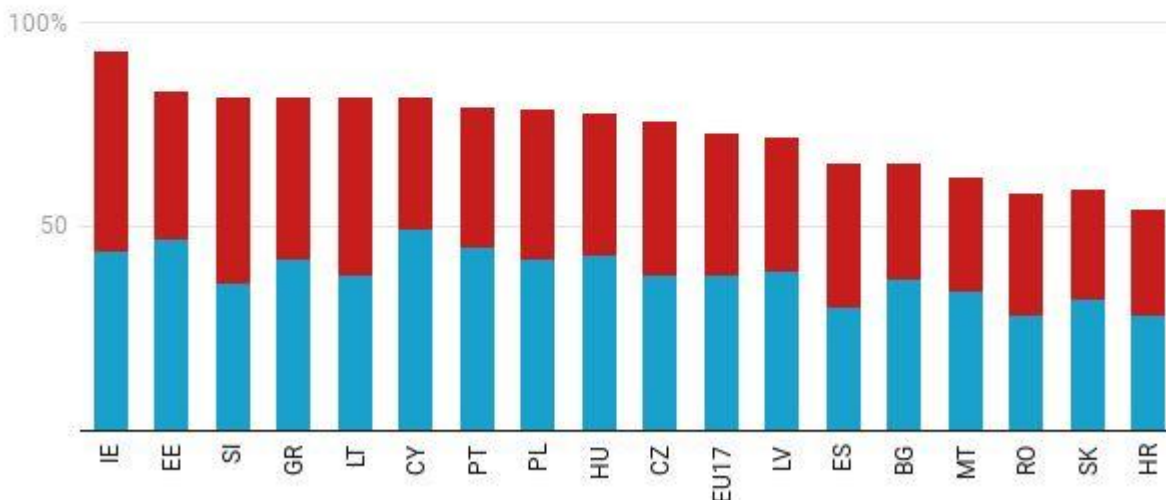
Viac textov za vaše predplatné:

[Graf dňa: 'Tradičná slovenská neschopnosť cerpať eurofondy nevesti nič dobré pre ekonomický rast a modernizáciu Slovenska](#) – Radoslav Tomek
o premeškanej príležitosti pre ekonomiku

Slovensko zaostáva vo využívaní eurofondov

Čerpanie zdrojov z programového obdobia 2014 - 2020

■ 2014 - 2019 ■ 2020 - máj 2022

Zdroj: NBS • [Stiahnuť údaje](#) • Vytvorené pomocou [Datawrapper](#)

[Letovanec z nemocníc Penty: Ak štát pôjde ako doteraz, budeme krajinou železobetónových skeletov](#) - Projektová manažérka siete Svet zdravia v rozhovore s Veronikou Folentovou o pripravovanej výstavbe nemocníc z plánu obnovy

[Na drahých potravinách nezarobíme, hnojivá zdraželi pätnásobne, hovoria v ankete farmári z južného Slovenska](#) - Ágoston Renczes z Napunku o tom, ako sa poľnohospodári vyrovnávajú s dôsledkami vojny

[S výrobou bravčoviny sme padli vinou moru a vojny tak hlboko, že agrominister volá aj po zvýšení predaja diviny](#) - Ivan Haluza o problémoch slovenských chovateľov prasiat a o plánoch na zvýšenie

lovu divej zveri

Týždeň v európskej ekonomike: Budeme sa musieť zaobísť bez ruského plynu - Radovan Geist, Barbara Zmušková a Marián Koreň z portálu Euractiv okrem iného o tom, ako sa európske vlády snažia zachrániť svoju energetiku uhlím aj domácou ťažbou plynu

Zelený newsfilter: Prečo sa stretom ľudí s medveďmi nedá vyhnúť a je to normálne - Tomáš Grečko o alternatívnom rodinnom balíku, najlepších spôsoboch znižovania emisií aj o medveďoch

Máte pripomienku alebo ste našli chybu? Prosíme, napíšte na pripomienky@dennikn.sk.

ZDIEĽAŤ ODOMKNÚŤ ČITAŤ NESKÔR